

"Emma Woodhouse, handsome, clever, and rich, with a comfortable home and happy disposition, seemed to unite some of the best blessings of existence; and had lived nearly twenty-one years in the world with very little to distress or vex her."

- Jane Austen, *Emma*

INTRODUCCIÓ.....	4
OBJECTIUS.....	5
1. LA LITERATURA CONTEMPORÀNIA: EL SEGLE XIX.....	6
1.1. Context històric.....	6
1.2. Romanticisme.....	6
1.3. Realisme i naturalisme.....	9
1.4. Les dones durant el S.XIX.....	10
1.5. Com era representada literàriament la dona?.....	11
1.6. Autors al S.XIX.....	12
1.6.1. 6 escriptors del S. XIX: quan escriure no era cosa de noies.....	13
2. JANE AUSTEN.....	16
2.1. Biografia.....	16
2.2. Context històric.....	16
2.3. Les seves obres.....	18
2.3.1. Característiques i crítiques.....	18
2.3.2. Austen feminista?.....	18
2.3.3. Taula resum.....	19
2.4. Jane Austen a la pantalla.....	20
3. ANÀLISI DE L'OBRA Emma.....	22
3.1. Anàlisi del títol i argument.....	22
3.2. Personatges.....	22
3.3. Simbologia.....	27
3.4. Tècniques narratives.....	28
3.5. Temps.....	28
3.6. Espai.....	29
3.7. Fragments feministes.....	30
3.8. Fragments masculistes.....	31
3.9. Conclusió.....	34
4. ADAPTACIÓ OBRA.....	36
4.1. Escena 1: Presentació d'Emma Woodhouse.....	36
4.2. Escena 2: Casament dels Weston.....	36
4.3. Escena 3: Harriet Smith.....	37
4.4. Escena 4: senyor Elton.....	38
4.5. Escena 5: Confecció senyor Elton.....	39
4.6. Escena 6: L'arribada d'en Frank i la Jane.....	40
4.7. Escena 7: El ball.....	40
4.8. Escena 8: Falses esperances.....	41
4.9. Escena 9: La veritat de la Jane i en Frank.....	42
4.10. Escena 10: Knightley i Emma.....	43
4.11. Escena 11: Final feliç.....	44
5. IL·LUSTRACIONS.....	45
Presentació d'Emma.....	46
El casament del senyor Weston.....	48
Mr. Elton amb Emma i Harriet.....	50

Aparició d'en Frank i la Jane.....	52
El ball amb el senyor Knightley.....	54
La reconciliació entre Emma i el senyor Knightley.....	56
5.1. Il·lustració cooperativa.....	58
5.2. Conclusions de les il·lustracions.....	59
6. CONCLUSIONS.....	60
7. CONTE.....	61
8. AGRAÏMENTS.....	70
9. FONTS DE CONSULTA.....	71

INTRODUCCIÓ

La literatura és un reflex de la societat i una eina clau per entendre els valors i dinàmiques d'una època. Al llarg del segle XIX, escriptors i escriptores van plasmar en les seves obres els canvis socials, polítics i econòmics. Aquest projecte se centra en l'obra i vida de Jane Austen, una figura destacada de la literatura anglesa que, tot i viure en una època dominada per autors masculins, va trencar barreres i va donar veu a personatges femenins amb forta personalitat i capacitat de decisió.

Emma, una de les seves novel·les més icòniques, ens ofereix una oportunitat única per explorar temes com les relacions interpersonals, les jerarquies socials i el paper de la dona. A més, aquest treball busca apropar aquesta obra als lectors més joves mitjançant una adaptació i il·lustracions infantils, amb l'objectiu de fomentar l'interès per la lectura i reflexionar sobre els estereotips de gènere que encara avui perduren.

La literatura es un reflejo de la sociedad y una herramienta clave para entender los valores y dinámicas de una época. A lo largo del siglo XIX, escritores y escritoras plasmaron en los suyos abres los cambios sociales, políticos y económicos. Este proyecto se centra en la obra y vida de Jane Austen, una figura destacada de la literatura inglesa que, a pesar de vivir en una época dominada por autores masculinos, rompió barreras y dio voz a personajes femeninos con fuerte personalidad y capacidad de decisión. Emma, una de los suyos novelas más icónicas, nos ofrece una oportunidad única para explorar temas como las relaciones interpersonales, los jerarquías sociales y el papel de la mujer. Además, este trabajo busca acercar esta obra a los lectores más jóvenes mediante una adaptación e ilustraciones infantiles, con el objetivo de fomentar el interés por la lectura y reflexionar sobre los estereotipos de género que todavía hoy perduren.

Literature is a reflection of society and a key tool for understanding the values and dynamics of an era. Throughout the 19th century, writers and writers reflected in their openings the social, political and economic changes. This project focuses on the work and life of Jane Austen, a leading figure in English literature who, despite living in an era dominated by male authors, broke down barriers and gave voice to female characters with strong personality and decision-making capacity. Emma, one of her most iconic novels, offers us a unique opportunity to explore issues such as interpersonal relationships, social hierarchies and the role of women. In addition, this work seeks to bring this work closer to younger readers through an adaptation and children's illustrations, with the aim of promoting interest in reading and reflecting on the gender stereotypes that still persist today.

OBJECTIUS

Analitzar el context històric del traspàs entre els s. XVIII-XIX socialment i literari. Descobrir diferents autors d'aquests segles, a més a més, Investigar la vida i obra de Jane Austen, identificant els elements feministes i masclistes presents en els seus textos.

Identificar les principals temàtiques i missatges transmesos en *Emma*, com les relacions interpersonals, el matrimoni, el paper de la dona en la societat i la crítica a la classe social.

Crear una adaptació de diverses escenes d'Emma dirigida a un públic infantil, utilitzant un llenguatge accessible i atractiu. Les [darreres proves de competències bàsiques](#) del Consell superior d'avaluació de Catalunya, s'observa que la comprensió lectora segueix a la baixa: "1 de cada 7 infants catalans no entén el que llegeix en finalitzar la primària". Per això, és essencial adaptar el text de manera que sigui accessible per al públic infantil. Fent que els nens tinguin més afinitat per les històries que estan escrites en un llenguatge que poden entendre fàcilment, així, augmenta el seu interès en la lectura i millorar la seva comprensió.

Col·laborar amb infants en la creació d'il·lustracions per a l'adaptació, promovent la creativitat i explorant la percepció dels estereotips de gènere. [L'equip Activitum](#) han demostrat que la participació en activitats artístiques, com la il·lustració, promou el desenvolupament cognitiu, emocional i social dels nens, millorant la seva creativitat i autoexpressió. A més, les arts també ofereixen una oportunitat d'aprendre sobre la història, la cultura i la diversitat del món que ens envolta.

Reflexionar sobre els valors i prejudicis presents en les il·lustracions dels infants, amb l'objectiu d'identificar referents culturals "Que presumida que és la meva nena", "el blau pels nens i el rosa per les nenes", "Plores com una nena", "Els homes són racionals i les noies emocionals", "Intel·ligent com el pare, bonica com la mare". Aquestes expressions formen part de la nostra societat actual i en els contes infantil. És per això, que vull analitzar quins són els referents que tenen els nens i nenes a partir dels seus dibuixos per poder detectar si darrere d'ells, si hi ha estereotips.

1. LA LITERATURA CONTEMPORÀNIA: EL SEGLE XIX

1.1. Context històric

L'edat contemporània va començar amb la Revolució Francesa el 1789 i suposà un canvi en tots els camps de la vida humana. Les monarquies absolutes van ser substituïdes per règims parlamentaris, el desenvolupament industrial va crear la classe del proletariat i apareixen noves ideologies. Tot es transformà amb els nous avenços tècnics i científics.

Al llarg del segle XIX es van desenvolupar tres grans moviments: el Romanticisme, el realisme i el simbolisme.

A mitjans del segle XIX el Romanticisme va anar perdent força amb l'aparició del realisme i el naturalisme. L'afany per retratar la realitat fidelment va trobar el seu millor gènere a la novel·la, que incorporava tècniques com l'omnisciència del narrador, l'objectivitat, la versemblança i l'afany pel detall i la morositat en la descripció d'ambients i personatges.

La fi del segle XIX va donar lloc a moviments poètics i artístics diversos, el més important dels quals va ser el simbolisme. Baudelaire representar aquest moviment i fou el pare de la poesia contemporània.

1.2. Romanticisme

El segle XIX va viure sota l'influx de les conseqüències de la Declaració d'Independència dels Estats Units (1776) i de la Revolució Francesa (1789). Igualment es trobà marcat pel fet que transformà més i més el món contemporani: El triomf de la revolució industrial.

El Romanticisme va néixer a Alemanya a finals del segle XVIII i principis del segle XIX, inicialment com un moviment literari, però aviat va influir en totes les arts. Va sorgir de les idees de la Il·lustració i dels pensadors alemanys com Goethe, es va iniciar a Alemanya i Anglaterra, i després es va expandir per tota Europa i Amèrica.

El seu caràcter revolucionari i trencador és inqüestionable. La seva característica fonamental és la ruptura amb la tradició, amb l'ordre i la jerarquia dels valors culturals i socials imperants.

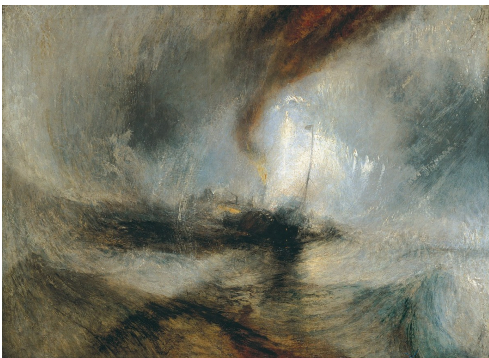
En lloc de centrar-se en la utilitat i les idees racionalistes, com feia el Classicisme, el Romanticisme va posar èmfasi en l'expressió dels sentiments com l'amor, la imaginació, el somni, el nacionalisme i fins i tot l'odi. Va valorar la natura salvatge i les forces irracionals de l'esperit per sobre de les idees fredes del Classicisme. Aquestes noves idees van ser reflectides en l'art i la literatura de l'època.

En aquest segle l'element constant és la cerca de llibertat. El romànic té una manera de sentir i concebre la naturalesa, la vida i l'home mateix. La dificultat per aconseguir els seus ideals, fa que acabi deprimat, trist i angoixat en comprovar que les coses funcionen malament, són injustes i difícils de canviar. És per això, que acaba evadint-se de la realitat situant-se en temps passats com era l'edat mitjana, un món irreal que ell imagina perfecte,

països llunyans i exòtics. A vegades, aquesta escapada de la realitat els portava a temes obsessius com la mort i fins i tot al suïcidi.

El romanticisme es va prefigurar en l'obra de Goethe i va desenvolupar un art individualista, que retia culte a la llibertat i l'originalitat. Anglaterra va ser terra de poetes: Wordsworth, Coleridge, Lord Byron, Shelley i Keats. A França, Víctor representava la novel·la i els Estats Units la figura de Poe consolidà el relat de terror.

Les pintures de Turner i Caspar David Friedrich són autèntiques expressions del moviment romàntic. En elles, es poden admirar amb gran detall els trets característics d'aquest període artístic. Per exemple, en la pintura "Caminant damunt un mar de boira", Caspar David Friedrich es dedica a la contemplació de la natura, buscant transmetre una resposta subjectiva i emocional a través de la seva obra. D'altra banda, cal destacar obres com "Pluja, vapor i velocitat" i "Tempesta de neu" de Turner, que retrata captivament el poder de la natura sobre l'ésser humà. Ell és reconegut com un geni en el món de l'art, el crític anglès John Ruskin el descriu com «l'artista que amb més encert mesura els estats d'ànim de la natura.»

Pluja, vapor i velocitat, 1844, Turner i
Tempesta de neu, 1842, Turner

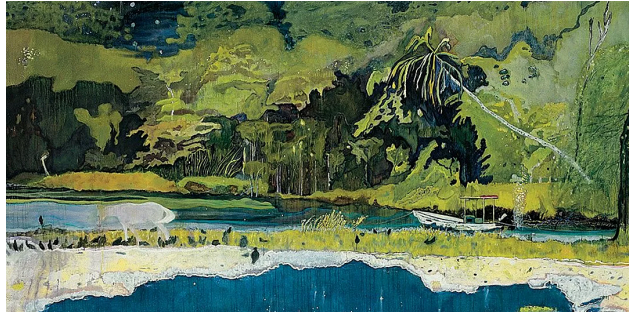

Pintura Caminant damunt un mar de boira, Caspar David
Friedrich

Actualment, hi ha diversos artistes que es poden considerar hereus de l'esperit romàntic, sobretot en la manera com representen la natura i l'expressió emocional en la seva obra. Alguns noms destacats són: Anselm Kiefer, Peter Doig, Gerhard Richter, Zaria Forman... Paral·lelament, molts fotògrafs i pintors han creat versions modernes d'aquesta icònica pintura, sovint amb figures solitàries en paisatges: Sebastião Salgado, Richter...

Anselm Kiefer

Peter Doig

Fotografia paisatgística de Sebastião Salgado

Pintures abstractes de Richter com "Seestück (Seascape)"

Durant l'era victoriana, la música va ser una part essencial de la vida cultural, tant en els salons privats com en les grans sales de concerts i teatres d'òpera. Un dels compositors més estimats pel públic va ser Felix Mendelssohn i les òperes de Giuseppe Verdi que van tenir un èxit espectacular als teatres londinencs.

Paral·lelament, també trobem música actual, reflectint elements fonamentals com els sentiments humans, la natura, la identitat cultural i la rebel·lió. Aquesta influència es manifesta en la intensitat emocional de balades d'artistes com Adele, especialment en la seva cançó "Someone Like You", on l'exploració de la pèrdua i la recerca d'un amor perdut evoca profundament els sentiments romàntics de nostàlgia i vulnerabilitat.

En l'àmbit català, Lluís Llach expressa, a través de la seva música, una gran càrrega emocional i un desig de llibertat, com es veu a "L'Estaca", on la lluita i el sentiment nacionalista es connecten amb la rebel·lió i la recerca de canvis socials. Així mateix, Maria del Mar Bonet, amb cançons com "La Tarara", explora la identitat cultural i la natura a través de les seves arrels folklòriques. Finalment, Manel, amb peces com "Benvolgut", tracta temes de nostàlgia, reflectint les profundes emocions.

1.3. Realisme i naturalisme

En el moment en què la novel·la històrica va prendre la història moderna com a matèria, trobem un gir que, unit a les tècniques costumistes, il·luminà el tret principal del que constituï l'estètica de la novel·la contemporània: la captivació d'una realitat social, històrica i psicològica.

El naixement de la novel·la realista va unit a l'esclat del pensament liberal i cientista. On va tenir una gran influència Darwin, Auguste Comte i Claude Bernard.

El primer pas de la primera meitat del segle XIX, va ser el costumisme, moltes de les novel·les realistes duen el subtítol de "novel·la de costums" que donà sentit a la novel·la. A Europa, l'ascens de la burgesia enfront de l'aristocràcia va canviar el panorama social i cultural. Aquests nous burgesos eren els principals consumidors d'art i literatura, i volien veure la seva realitat reflectida en la literatura. Això va portar al sorgiment de la novel·la realista, que busca retratar la realitat sense embuts, mostrant els canvis històrics i socials del moment, a conseqüència denunciar els prejudicis i les convencions morals. Sense deixar-se portar per idealismes o emocions del romanticisme.

La frase d'Stendhal ***"Un roman: c'est un miroir qu'on promène le long du chemin."*** va esdevenir el lema de la nova actitud. *Com un mirall posat al camí*, la literatura representant el món real.

Si volem parlar del realisme, hem de fer menció al que, per a mi, és el realista per excel·lència: Charles Dickens. Escriptor victorià, lligat a l'època de la revolució industrial i la societat londinenca del segle XIX. És testimoni dels horrors de la revolució industrial, a conseqüència mostra un paisatge amb fàbriques, xemeneies, pubs, carrers foscos, sorollosos i pudents... A més a més de les perilloses condicions de treball de l'esclavitud infantil. Dickens en les seves obres com Oliver Twist, Great Expectations, Conte de Nadal... Plasma la realitat a partir de l'observació, descriu sentimentalment ambients (flauner), parla de la seva infantesa, és per això que trobem elements biogràfics i denúncia i critica la societat davant de les injustícies.

Seguidament en el darrer terç del segle, el realisme es radicalitza i evoluciona cap al naturalisme de la mà del francès Émile Zola (1840-1902). Es va dedicar a observar els miners i altres sectors desfavorits de la societat. Mitjançant una meticulosa observació, documentació i descripcions científiques, posant èmfasi en les parts més negatives i problemàtiques de la societat. Zola es va posicionar en una perspectiva antiburgesa, rebutjant els valors morals i socials tradicionals. Els seus personatges solien ser persones desfavorides, reflectint l'absència de lirisme i posant en qüestió els principis de la societat.

A més a més destacar altres autor:

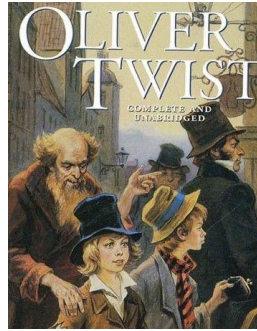
Novel·la francesa: Honoré Balzac (1799-1850), Gustave Flaubert (1821-1880).

Narrativa anglesa: Rudyard Kipling (1865-1936), Oscar Wilde (1854-1900)

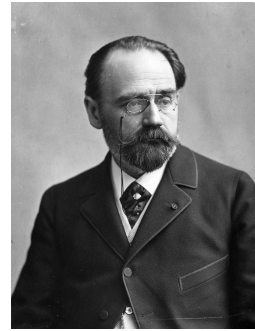
Narrativa russa: Dostoievski (1821-1881), Tolstoi (1828-1910), Txèkhov (1860-1904)

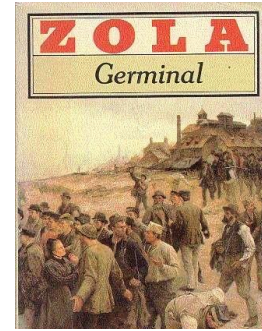
Charles Dickens

Llibre de *Oliver Twist*,
Charles Dickens

Emile Zola

Llibre de *Germinal*, Emile
Zola

1.4. Les dones durant el S.XIX

Les dones ja contribuïen a l'economia familiar durant la revolució, assumint diverses tasques com ara treballs domèstics, tèxtils, agrícoles i fins i tot feien feines a les mines. Gràcies a la industrialització, el seu paper es va transformar completament. A retruc la descoberta 1789 de la màquina de vapor, va requerir una mà d'obra més àmplia, incloent-hi les dones. Tot i això, malgrat aquesta contribució, les dones eren considerades inferiors als homes, rebent salaris més baixos i treballant en condicions infrahumanes, donant joc a riscos de salut física i mental. Un exemple clau i proper és el de Barcelona on el 39,2% dels operaris eren homes, el 39,4% dones i el 21,4% nens i nenes, però les dones només rebien el 29,7% dels salaris, mentre els homes obtenien el 62,5% i els infants el 7,8%.

Grup de dones cosidores de la Paragon Robber Co. i American Character Doll a Massachusetts (ca. 1941). / Foto: Wikimedia Commons (Lewis Hine)

Pel que fa als estudis, la dona era integrada al sistema educatiu amb la finalitat de reforçar valors cristians a la família i la llar, sense alterar la seva funció social. A més, durant aquest període, la lectura va adquirir una gran importància. Tot i que no se'ls permetia un alt nivell d'educació, moltes dones burgeses van començar a llegir per ampliar coneixements o per entretenir-se. Les novel·les sentimentals, com les de Walter Scott, eren molt populars entre elles, encara que l'Església i la societat les consideraven perilloses, ja que, es considerava que podien influir negativament en les dones casades. Les podien evadir de les seves responsabilitats familiars, cosa que es rebutjava i s'intentava corregir amb lectures religioses que reforcessin els valors cristians.

Durant el segle XIX, les dones van jugar un paper crucial en diversos moviments socials i polítics. A Catalunya, van ser part dels orígens del moviment obrer, com en les demandes d'augment salarial al sector tèxtil el 1843 o durant la vaga general del 1855, on van lluitar pel dret d'associació. A més, van participar en la primera manifestació del Primer de Maig a Barcelona el 1890, portant els seus fills i filles. En el context d'aquest moviment, Teresa Claramunt i altres dones van organitzar la vaga del Primer de Maig de 1891, on unes 5.000 dones es van declarar en vaga per poder assistir a la manifestació.

Al començament del segle XX, el moviment feminista va perdre força en veure que s'havia assolit la principal reivindicació, el dret a vot. No obstant això, va experimentar una nova onada de radicalització, com ara l'ús de vestits més lleugers, o el fet que les dones fumessin o conduïssin, semblaven indicar que alguna cosa havia canviat en la condició social de les dones. Després de la Segona Guerra Mundial, es va fomentar un nou model cultural que encoratjava les dones a dedicar-se principalment a tasques domèstiques. Tot i això, les polítiques estatals per augmentar la natalitat i l'entrada gradual de les dones al món laboral van provocar canvis importants en la forma com es distribuïen els rols de gènere. Aquest procés va culminar en una segona onada de feminisme que ha marcat l'evolució de la societat fins a l'actualitat.

1.5. Com era representada literàriament la dona?

En la literatura del S.XIX, la representació de la dona solia ser idealitzada i sovint estava vinculada a ideals romàntics de bellesa, innocència i fragilitat. Els autors, retrataven les dones com a inspiració per als poetes masculins, sovint objectes de desig o simbolitzant la naturalesa pura i incontaminada.

A contracorrent, Flaubert, Tolstoi, Lord Byron, entre d'altres, van deixar una empremta significativa en la representació de la dona a través de les seves obres.

En aquest fragment de *Madame Bovary* de Gustave Flaubert podem observar que el gran tema és l'adulteri. Ofereix un retrat crític i realista de la condició femenina en una societat dominada pels homes. A través de la protagonista, exposa els obstacles que elles s'enfrontaven, mostrant com les expectatives socials i matrimonials limitaven la seva llibertat, mentre busquen la satisfacció en il·lusions romàntiques i una vida més emocionant que la que els ofereix el matrimoni i la vida provincial. El final de la història la protagonista pel seu pecat és enganyada, espiada i assetjada per la societat que l'envolta. Ella lluitarà sola i el silenci i l'ocultació la portaran a la malaltia i al suïcidi.

Anava repetint per dins: "Tinc un amant, tinc un amant!" I aquesta idea la delectava com si entrés en una segona pubertat [...] Entrava en un món meravellós on tot seria passió, èxtasi, deliri; [...] Aleshores es recordà de les heroïnes dels llibres que havia llegit, i la legió d'aquelles dona adúlteres [...] D'altra banda, l'Emma experimentava una satisfacció de venjança. No havia sofert prou? Ara, doncs, es veia triomfant, i l'amor refrenant durant de temps brollava, a la fi, tot sencer amb un raig viu i joiós. I l'assaboria sense cap remordiment, sense inquietud ni trasbals.

Flaubert, *Madame Bovary*

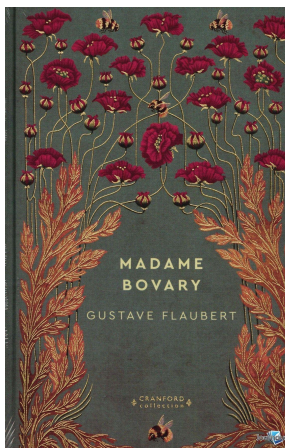
D'altra banda, Lleó Tolstoi, a *Anna Karenina*, explora les complexitats de la vida de les dones a la societat russa. A través de personatges com l'Anna i la Kitty, aborda temes com l'amor, la devoció, el matrimoni sense afecte, la llibertat personal amb una gran profunditat emocional, l'adulteri, remordiment.. El primer fragment ens explica el primer cop que l'Anna veu al seu amant Vronski i el segon fragment com la protagonista es planteja la mort, atès que, se sent aïllada i no pot suportar les calúmnies de la societat.

Vronski sentí la necessitat de mirar-se-la una altra vegada, no pas perquè fos bella, ni per aquella elegància [...] sinó perquè en l'expressió del seu rostre agradable, quan passa per davant d'ell, hi havia alguna cosa particularment manyac i tendre. [...] ella també girà el cap. [...] i immediatament es giraren [...] Vronski pogué remarcar en aquella ràpida mirada una vivacitat continguda, que jugava en el seu rostre i voltejava entre els ull brillants i un somriure [...] de llavis vermells.

Tolstoi, *Anna Karenina*

La idea de la mort ara ja no li semblava tan terrible i, ahora ja no li apareixia com a inevitable. Allò de què s'acusava ara era de la humiliació fins a la qual s'havia rebaixat. "He implorat el meu perdó. Me li he sotmès, m'he confessat culpable. Per què? Per ventura no puc viure sense ell?"

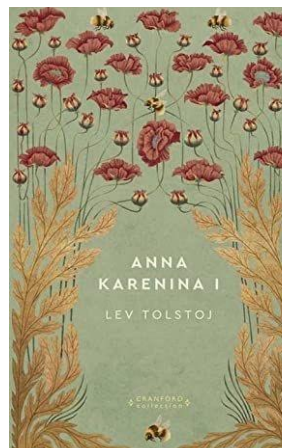
Tolstoi, *Anna Karenina*

Llibre *Madame Bovary*,
col.leció Cranford

Mia Wasikowska
interpretant Madame Bovary
- Pel.lícula (2014)

Llibre *Anna Karenina*,
col.leció Cranford

Keira Knightley interpretant
Anna Karenina - Pel.lícula
(2012)

1.6. Autores al S.XIX

És evident que les dones escriptores no han tingut tanta visibilitat com els homes, encara que hagin creat grans obres literàries. En el segle XIX, les dones patien discriminacions. Quant a drets polítics, les dones no podien votar, ni presentar-se a càrrecs públics, a més a més, quedaven limitades econòmicament al no poder tenir propietats, ni demanar crèdits. Tenien restriccions en l'àrea de l'educació, hi havia molt poques nenes a l'escola, fent que la majoria fossin analfabetes i la impossibilitat a l'accés a estudis superiors. Per sort, mitjans

del segle es va establir l'educació obligatòria per a les nenes, però, els materials educatius per a elles continuaven centrats en tasques domèstiques i rols de gènere tradicionals.

Moltes escriptores no van tenir altre remei que educar-se de manera autodidàctica, llegien autores com Emilia Pardo Bazán. A Europa elles seguien el corrent liberal, on desafiaven els rols de gènere, des de la seva experiència. El panorama espanyol la dona demostra que era capaç d'escriure, usaven l'escriptura per a expressar emocions i abordar temes com la mort i les dedicacions.

Escriure no era fàcil per a les dones. Havien de seguir regles estrictes i sovint no se'ls reconeixia el seu talent. Molts homes temien que les dones escriptores desposseïssin els seus drets i privilegis. Per això, moltes dones, especialment a Espanya, donaven suport als valors tradicionals de la família cristiana i el paper tradicional de la dona. Ho feien per a poder escriure, i algunes usaven pseudònims o ironia per a protegir-se de la crítica social.

1.6.1. 6 escriptores del S. XIX: quan escriure no era cosa de noies

Mary Wollstonecraft

Encara que Mary Wollstonecraft (1759 - 1797) és més coneguda per la seva obra filosòfica i el seu activisme feminista, també popular en la literatura romàntica amb la seva novel·la *Vindicació dels drets de la dona* (1792), on argumenta que les dones són éssers humans que mereixen els mateixos drets fonamentals que els homes, i en particular reclama el seu accés a l'educació. A més a més, va ser la mare de Mary Shelley.

Amandine Aurore Lucile Dupin

Aurore Dupin (1804-1876) va ser una baronessa, periodista i novel·lista francesa. Coneguda com a George Sand, usava un nom masculí per a destacar que les dones podien tenir els mateixos drets que els homes. Vestia com a home, fumava i vivia lliurement. Aquesta "disfressa" li permetia moure's amb més naturalitat a París i accedir a llocs que d'una altra manera no podria a causa del seu gènere. No obstant això, en adoptar aquesta identitat masculina, va perdre alguns privilegis que tenia com a baronessa. Algunes de les seves obres són; *Indiana*, *Rose et Blanche*, *Un hivern a Mallorca*... On destaca la política, la rebaldia, autobiografies...

Mary Shelley:

La vida de Mary Godwin (1797 - 1851) més endavant coneguda com a Mary Shelley, va estar marcada des del seu naixement, ja que, mai va conèixer a la seva mare, va morir després de donar llum. Afortunadament, el seu pare, William Godwin escriptor i filòsof es va preocupar que ella tingués una bona educació. Shelley és la mare de la literatura de ciència-ficció i una referent tant per al gènere com per a la literatura femenina. És la responsable de donar vida a un dels personatges més icònics de tots els temps en la seva obra "Frankenstein" (1818). També cal remarcar altres obres com: *Mathilda* (1819), *The Last Man* (1826), *Falkner* (1837)...

Cecilia Böhl de Faber i Larrea

Cecilia Böhl de Faber i Larrea (1796 - 1877) amb el pseudònim de Fernán Caballero, va ser una destacada novel·lista d'origen suís que es va establir a Espanya. La seva contribució a

la narrativa espanyola va ser molt significativa i se la considera una impulsora de la renovació de la novel·la espanyola, que havia perdut impuls després del Segle d'Or. El nom de Fernán Caballero el va trobar en un periòdic, li va semblar de «de regust antic i cavalleresc»

Una de les seves obres més conegudes és "La Gavina". En aquesta novel·la, Caballero ofereix la seva visió d'una Espanya que està deixant enrere els seus antics costums a la recerca d'una vida més fàcil i alegre.

Charlotte, Emily i Anne Brontë

Les germanes Brontë dedicades a la literatura anglesa eren poetes i novel·listes, Charlotte (1816), Emily (1818) i Anne (1820).

En un principi publiquen poemes i novel·les sota pseudònims masculins. Les seves obres van cridar l'atenció immediatament, encara que no sempre de manera positiva, a causa de la seva originalitat i la passió que manifesten. *Jane Eyre*, de Charlotte, li reconeixen un èxit immediat, però *Cims Borrascosos* d'Emily, després *La inquilina de Wildfell Hall* d'Anne i *Villette* de Charlotte, van ser admeses més tard com a grans obres de la literatura.

Destaca, la seva innovació literària, representació femenina i el seu impacte en la crítica literària. Les seves obres van desafiar les convencions de l'època, presentant personatges complexos i temes foscos.

Caterina Albert i Paradís

Caterina Albert i Paradís (1869 - 1966), coneguda com a Víctor Català, va ser una destacada escriptora catalana del segle XIX i principis del XX. La seva novel·la més famosa, *Solitud* (1905), destaca per la seva exploració de la ment femenina, la força del seu estil, la gran riquesa lèxica i els seus temes universals com l'amor i la solitud. L'obra és considerada precursora del modernisme català i continua sent rellevant en la literatura catalana i espanyola.

Mary Wollstonecraft
(1759 - 1797)

George Sand
(1804 - 1876)

Mary Shelley
(1797 - 1851)

Fernán Caballero
(1796 - 1877)

Charlotte (1816), Emily (1818) i Anne
(1820)

Víctor Català
(1869 - 1966)

2. JANE AUSTEN

2.1. Biografia

Jane Austen (Steventon, Hampshire, 16 de desembre de 1775 – Winchester, Hampshire 18 de juliol de 1817) va ser una escriptora anglesa. Va ser la setena de vuit germans que van créixer a Steventon, un poble a Hampshire. La seva família era de la classe mitjana i vivia del camp. Jane va escriure sobre aquest món i gairebé sempre sobre el matrimoni dels seus personatges principals.

L'any 1783, Jane va començar a estudiar amb un familiar a Oxford. Després va anar a Southampton i finalment, entre 1785 i 1786, va assistir a una escola de senyoretes a l'abadia de Reading, a Berkshire.

Retrat de Jane Austen, fet per la seva germana

Entre 1811 i 1815, Jane Austen va tenir molt d'èxit amb les seves novel·les. Va publicar *Seny i sentiment* (1811), *Orgull i prejudici* (1813), *Mansfield Park* (1814) i *Emma* (1815). També va escriure dues novel·les més, *L'abadia de Northanger* (1798) i *Persuasió*, que es va publicar després de la seva mort el 1817. Jane va començar una tercera novel·la anomenada *Sanditon*, però va morir abans de poder acabar-la.

La família Austen es va traslladar a Bath, una ciutat balneari molt popular. Va ser l'ambient de moltes de les seves novel·les. L'any 1802, va rebre una proposta de matrimoni d'un home ric anomenat Harris Bigg-Wither, que era sis anys més jove que ella, "gras i maldestre". Aquest matrimoni l'hauria alliberat de les dificultats i la dependència que patia com a soltera. Inicialment, Jane va acceptar la proposta, però l'endemà va canviar d'opinió i la va rebutjar perquè no l'estimava.

Després de la mort del seu pare el 1805, Austen, juntament amb la seva germana i la seva mare, es van mudar a Southampton. Seguidament, van anar a Chawton, on el seu germà Edward els va donar una casa. Aquesta avui en dia és un museu molt visitat pels seus admiradors. Allà hi va escriure les seves últimes novel·les.

Malauradament, als 41 anys va començar a tenir problemes de salut. Avui dia es pensa que va patir la malaltia d'Addison, un problema amb les glàndules suprarenals sovint causat per la tuberculosi. Aquesta malaltia no es coneixia en aquell temps.

2.2. Context històric

Jane Austen va viure en l'època de la Regència, que és un temps entre els períodes georgià i victorià. Tot i això, en les seves novel·les, es concentra més en descriure la vida a les zones rurals de l'època georgiana que no pas en els canvis que estaven ocorrent amb l'arribada de la modernitat. Aquests canvis es van donar per dues raons principals: primer, la

revolució agrària, que va marcar l'inici de la revolució industrial i va tenir grans efectes socials; i segon, el colonialisme, les guerres napoleòniques i l'expansió de l'Imperi britànic.

Culturalment, l'època georgiana es va caracteritzar pel ressorgiment de la novel·la, tot i que hi havia debats sobre si era un gènere legítimament literari i de qualitat. Un factor clau és que la impremta va fer que els llibres fossin més accessibles per a totes les classes socials. El nombre de llibres publicats va créixer i va obrir les portes a més escriptors professionals. Dit d'una altra forma, el creixent nombre de lectors va impulsar un nou estil d'escriptura.

Durant l'època de Jane Austen no existia un sistema educatiu pròpiament dit, i l'educació dels nens es duia a terme a les escoles dominicals, o, en les famílies riques i més educades, a través d'una institutriu i de tutors. D'altra banda existien algunes "escoles per a dames", gaudien de mala reputació, perquè l'educació "real" que es rebia allí era molt deficient. D'altra banda, també era comú el manar als fills homes a viure a la casa d'un tutor, com ho era el pare de Jane Austen. Creixent en aquesta casa, podem pensar que l'autora va ser una dona molt instruïda per al seu temps.

Durant l'època de Jane Austen, no hi havia un sistema educatiu com el que tenim avui. Els nens rebien educació principalment a escoles dominicals o, si eren de famílies riques, tenien tutors i institutrius a casa. Hi havia algunes "escoles per a dames", però sovint tenien mala reputació perquè l'educació que proporcionaven no era molt bona. Era comú enviar els fills homes a viure a la casa d'un tutor, com va ser el cas del pare de Jane Austen. Criada en aquest ambient, podem suposar que l'autora va rebre una bona educació per als estàndards de l'època.

Es creia que la principal funció de la dona havia de ser una bona esposa i mare i obeir al seu marit. Això va comportar que l'educació s'enfoqués en l'educació domèstica, la religió i altres habilitats considerades adequades per a les dones, i els negaven altres coneixements que podrien fer-les menys atractives als homes.

"Em resulta increïble," va dir Bingley, "com totes les joves tenen tanta paciència com per a conrear tots aquests talents." (...) "Totes pinten, folren paravents i fan bossetes de malla. No hauré conegut a una que no sàpiga fer tot això, i estic segur que mai m'han parlat d'una noia per primera vegada sense referir-se'm el talentosa que era." (...) "Una dona ha de tenir un ampli coneixement de música, cant, dibuix, dansa, i llengües modernes per a merèixer-se aquesta paraula (talentosa); i, a part de tot això, ha d'haver-hi alguna cosa en el seu aire i en la seva manera de caminar, en el to de la seva veu, en la seva manera de relacionar-se amb la gent i en la seva expressió, si no és així, no mereixerà completament la paraula".

Jane Austen, Orgull i prejudici

En les novel·les de Jane Austen, es poden trobar diverses referències als "talents" (habilitats per cridar l'atenció d'un home), però és interessant notar que cap de les seves heroïnes està realment centrada en aquest aspecte. Ella fa un èmfasi en les virtuts i qualitats personals d'elles, com la intel·ligència, la bondat i la sensatesa, en lloc de les seves habilitats o talents. Aquesta perspectiva potser reflecteix la seva pròpia opinió sobre el matrimoni i l'amor, valorant més les qualitats internes d'una persona que les seves habilitats externes.

A l'Anglaterra d'aquella època, la llei d'herència donava tota la propietat de la família al fill gran, deixant les dones en una situació econòmica complicada. Per això, moltes joves desitjaven casar-se amb un hereu, fins i tot si això significava ignorar els seus propis sentiments. Per contra, Austen defensava el matrimoni per amor i ella mateixa va romandre soltera. En una de les seves cartes, fa referència a aquesta realitat dient: **"Les dones solteres tenen una tendència terrible a ser pobres, la qual cosa és un argument molt fort a favor del matrimoni."**

2.3. Les seves obres

2.3.1. Característiques i crítiques

Jane Austen va crear un nou estil de novel·la. Tot i això, no va ser considerada una gran novel·lista, capaç d'entrar en el cànon literari, fins ben entrat el segle XIX. Walter Scott va ajudar a donar a conèixer la seva obra gràcies a la seva ressenya d'*Emma*: **"Aquesta jove dama té un talent per descriure les relacions de sentiments i personatges de la vida quotidiana, la qual cosa per a mi és el més meravellós que mai hagi trobat"**.

Els espais que crea són originals i ofereixen entreteniment a través de retrats de llocs i situacions comunes per als seus lectors. Els seus personatges són gairebé sempre persones de la classe mitjana. A *Orgull i prejudici*, Elizabeth Bennet pertany a la classe mitjana alta. El senyor Darcy és de classe alta i el senyor Bingley representa la burgesia de l'època. L'autora intenta trencar certes barreres socials amb una varietat de personatges. Encara que, no hi ha personatges que siguin de classe baixa, i no es mostren les conseqüències tràgiques de la guerra per a moltes famílies, ni temes polítics o socials. D'altra banda, Jane Austen se centra en aspectes quotidians i, per tant, propers a la vida real. Ofereix varietat, entreteniment i un camí incert per als seus protagonistes, així ensenya als seus lectors. Tot això ho fa mantenint els principis clàssics aristotèlics de versemblança.

2.3.2. Austen feminista?

Austen trenca amb les normes tradicionals i presenta dones fortes i decidides. Per això és important analitzar les protagonistes de les seves novel·les i no només les relacions romàntiques en què es troben. No es pot entendre Jane Austen sense un gran personatge femení. Sense una Elizabeth Bennet o una Anne Elliot. Les seves protagonistes són dones intel·ligents, bondadoses, valentes, reflexives i valentes.

El fet que les seves novel·les incloguin una història d'amor no significa que els seus escrits no siguin feministes. És clar que hi ha amor en els seus llibres, ja que en aquella època casar-se era gairebé l'única manera d'aconseguir la llibertat. Tot i que el més important de les seves obres són les seves protagonistes, la figura de l'home és primordial. En aquella època, per ser dona, comportava estar al costat d'un home.

Les seves protagonistes no accepten qualsevol home que els pugui proporcionar un bon futur. Les seves figures femenines no són personatges passius que esperen ser triades. Prenen les seves pròpies decisions i no comprenen les dones que no ho fan.

Elizabeth Bennet: "en cap moment va poder imaginar que fos possible que, arribat el moment, sacrificés qualsevol altre sentiment per aconseguir una certa comoditat material. Charlotte... la dona del senyor Collins... era una idea d'allò més humiliant! I al dolor de veure a una amiga fent malbé la seva vida i enfonsant-se en la seva consideració, s'afegia l'angoixant convicció que era impossible que aquesta amiga pogués ser mínimament feliç amb el que li havia tocat."

Jane Austen, *Orgull i prejudici*

Les protagonistes de les novel·les de Jane Austen no renuncien a la seva llibertat per un home. Els diners i la posició social, tan importants per al futur d'una dona d'aquell segle, no són prou significatius per a elles com per sacrificar la seva pròpia llibertat.

2.3.3. Taula resum

NOVEL·LA

Títol obra	publicació	temes principals
Seny i sentiment	1811	Matrimoni, caràcter, rols de gènere.
Orgull i preudici	1813	Orgull, classes socials, família.
Mansfield Park	1814	Matrimoni, modals, moralitat.
Emma	1815	Amor, classes socials, rols de gènere.
L'abadia de Northanger (pòstuma)	1817	societat, rols de gènere, matrimoni.
Persuasió (pòstuma)	1818	Engany, juventud

NARRATIVA BREU INACABADA

Títol obra	publicació	temes principals
Lady Susan	1871	El matrimoni per conveniència i els vincles amb la família de la burgesia rural.
Els Watsons	2011	Representació de la dona a la societat
Sanditon	1925	Alta societat i canvi social

JUVENILIA

Aquests relats van ser escrits per Jane Austen (1787 -1793). Per tant, hi ha composicions infantils, encara que algunes les va revisar, quan ja era una escriptora madura, i les va reunir en tres volums. No van ser publicats fins a 1922.

Volum I	Volum II	Volum III
Frederic and Elfrida	Love and Friendship	Evelyn
Jack and Alice	Lesley Castle	Catherine, or the Bower
Edgar and Emma	The History of England	
Henry and Eliza	A Collection of Letters	
The Adventures of Mr. Harley	The Female Philosopher	
Sir William Mountague	The First Act of a Comedy	
Memories of Mr. Clifford	A Letter from a Young Lady	
The Beautifull Cassandra	A Tour Through Wales	
Amelia Webster	A Tale	
The Visit		
The Mystery		
The Three Sister		
A Beautiful Description		
A Generous Curate		
Ode to Pity		

2.4. Jane Austen a la pantalla

Les adaptacions cinematogràfiques i televisives de les seves obres han contribuït a mantenir viu l'interès pel seu treball. Aquestes adaptacions varien des de recreacions fidels a imaginatives modernes, i inclouen pel·lícules de gran pressupost, minisèries i reinterpretacions ambientades en diferents contextos culturals.

Orgull i prejudici (*Pride and Prejudice*)

1. *Pride and Prejudice* (1940) - Greer Garson i Laurence Olivier.
2. *Pride and Prejudice* (1995) - Colin Firth i Jennifer Ehle.
3. *Pride and Prejudice* (2005) - Keira Knightley i Matthew Macfadyen.
4. *Pride and Prejudice and Zombies* (2016) - Lily James i Sam Riley.
5. *Bride & Prejudice* (2004) - Adaptació Bollywood amb Aishwarya Rai.

Seny i sentiment (*Sense and Sensibility*)

1. *Sense and Sensibility* (1995) - Emma Thompson i Kate Winslet, dirigida per Ang Lee.
2. *Sense and Sensibility* (2008) - Minisèrie de la BBC.

Mansfield Park

1. *Mansfield Park* (1999) - Frances O'Connor.
2. *Mansfield Park* (2007) - Pel·lícula per a televisió.

Emma

1. *Emma* (1996) - Gwyneth Paltrow.
2. *Emma* (1996) - Kate Beckinsale.
3. *Emma* (2009) - Romola Garai.

4. Clueless (1995) - Alicia Silverstone.
5. Emma (2020) - Anya Taylor-Joy.

Abadia de Northanger (Northanger Abbey)

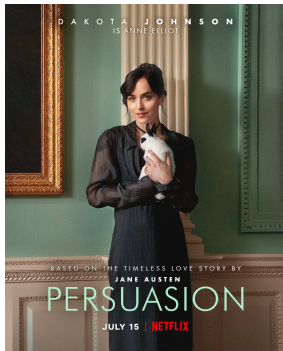
1. Northanger Abbey (1987) - Pel·lícula per a televisió de la BBC.
2. Northanger Abbey (2007) - ITV.

Persuasió (Persuasion)

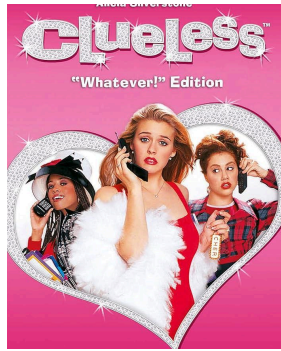
1. Persuasion (1995) - BBC.
2. Persuasion (2007) - ITV.
3. Persuasion (2022) - Dakota Johnson.

Altres Adaptacions Notables

1. Sanditon (2019-2020) - Basada en la novel·la inacabada de Jane Austen.
2. Love & Friendship (2016) - Basada en "Lady Susan".

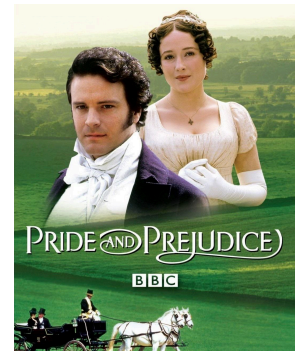
Persuasion (2022)

Clueless (1995)

Sense and Sensibility (1995)

Pride and Prejudice (1995)

3. ANÀLISI DE L'OBRA *Emma*

3.1. Anàlisi del títol i argument

El títol de l'obra assenyala el nom de la protagonista: *Emma*. Se centra en la seva vida, les seves accions i el seu creixement maduratiu.

Emma de Jane Austen és una novel·la que narra la història d'Emma Woodhouse, una jove rica i intel·ligent que viu en una petita comunitat anglesa anomenada Highbury. Ella amb la seva posició privilegiada, es considera una experta a fer d'alcalde entre els seus coneguts i amics. Tot i això, la seva confiança en les seves habilitats sovint la porta a malentesos i errors. La novel·la explora els desafiaments de la societat, les expectatives socials i les relacions humanes. Al llarg de la trama, l'Emma aprèn lliçons sobre l'amor, la humilitat i l'autoconeixement, tot mentre intenta trobar el seu propi camí en la vida i entendre els seus propis sentiments. La història es desenvolupa a través d'una sèrie d'esdeveniments socials com balls, visites i passejos. Els personatges que envolten, tenen un paper crucial en el seu creixement i en la trama de la novel·la.

3.2. Personatges

Emma Woodhouse

capítol 1 pàgina 5:

[...] bonica, intel·ligent i rica, amb una llar confortable i un temperament alegre, semblava aplegar algunes de les millors benediccions de l'existència, i havia viscut gairebé vint-i-un anys al món amb ben poques coses que l'angoixessin o la irritessin[...]

L'Emma Woodhouse pertany a una de les famílies més importants de Highbury. El fragment la introdueix com algú que sembla tenir-ho tot: "bonica, intel·ligent i rica [...] semblava aplegar algunes de les millors benediccions de l'existència" característiques que reflecteixen la seva posició i creixement en un ambient privilegiat. Ha viscut vint-i-un anys sense haver de lidiar amb grans dificultats o desil·lusions, la qual cosa la converteix en una persona confiada, immadura i, al mateix temps, una mica ingènua pel que fa a les relacions humanes. Aquesta situació de privilegi no només defineix la seva personalitat, sinó que també és el motor de moltes de les seves accions al llarg de la novel·la, que la farà cometre errors. Ella està convençuda de la seva superioritat, això la porta a ser molt egocèntrica i intentar manipular la vida dels altres. El seu "afany a la treballosa tasca de casar els altres" mostra aquest desig de controlar els destins de qui l'envolten, fet que es converteix en un dels defectes clau del personatge ja que s'implica en les vides dels altres no per ajudar-los realment, sinó per satisfer-se.

La seva decisió de no casar-se també és significativa. Creu que és prou autosuficient per viure sense necessitat d'un home, fet que en aquell moment històric era bastant inusual. Segons la seva opinió, ja ho té tot: riquesa, bellesa, una bona posició social i independència.

Tot i les seves mancances inicials, com l'arrogància i la immaduresa emocional, la seva evolució al llarg de la novel·la és una de les claus del llibre i fa que sigui un personatge molt humà.

Senyor Woodhouse:

capítol 1 pàgina 8:

El senyor Woodhouse era un home nerviós, que es deprimia amb facilitat; estimava a tothom a qui estava acostumat a veure i odiava haver de separar-se'n. Odiava els canvis de tota mena i era incapaç de suposar que l'altre gent podia sentir les coses d'una manera diferent de la seva.

Havia estat des de sempre una persona malaltissa, i mai no s'havia dedicat a cap activitat física o mental, era un home molt més gran per costums que per anys; i encara que tothom se l'estimava per les seves inclinacions amistoses i el seu caràcter afable.

El personatge del senyor representa una figura conservadora i resistent als canvis, que contrasta amb la joventut i l'energia de la seva filla Emma.

El senyor Woodhouse és un home extremadament nerviós, amb preocupació constant. Això es veu clarament en el fragment on se'l descriu com algú que "es deprimia amb facilitat". Aquesta ansietat es manifesta especialment en la seva obsessió per la salut, tant la seva com la dels altres. És incapaç de tolerar canvis en la seva vida quotidiana, a conseqüència crea una atmosfera protectora.

En el fragment ho deixa clar odia la separació de les persones que estima, la solitud i l'alteració de la rutina, conseqüentment, el seu rebuig als casaments.

Tot i el seu caràcter, és evident que el senyor Woodhouse és una persona amable, cosa que fa que sigui estimat pels altres personatges. La seva bondat és un aspecte important, ja que mostra que, malgrat els seus defectes, la seva preocupació sincera per la salut i el benestar de la gent que l'envolta el fan entranyable.

George Knightley:

capítol 1 pàgina 10:

El senyor Knightley, un home assenyat d'uns trenta-set o trenta-vuit anys, no era tan sols un vell amic íntim de la família, sinó que, a més a més, hi estava estretament emparentat, perquè era el germà gran del marit de la Isabella. Vivia a una distància de gairebé una milla de Highbury, els visitava amb freqüència i era sempre benvingut [...]

capítol 1 pàgina 14:

- *T'asseguro, Emma, que sentir-te a buscar així de la teva intel·ligència gairebé em fa donar-te la raó. És millor no tenir enteniment que fer-lo servir malament, com fas tu.*

El senyor Knightley és descrit com un home “assenyat” i madur, amb uns trenta-set o trenta-vuit anys. Amb l'Emma tenen una relació complexa però respectuosa. La seva maduresa, intel·ligència i serietat el fan ser respectat pels amics i família. Knightley és un dels pocs personatges que no té por de desafiar les idees i les accions d'Emma. Aquesta relació proporciona un contrast amb altres personatges, que sovint no li diuen les veritats incòmodes.

Harriet Smith:

capítol 38 pàgina 406:

És una noia sense pretensions, senzilla i espontània, i qualsevol home de seny i bon gust la preferiria infinitament a ella abans que una dona com la senyora Elton. He trobat la conversa amb la Harriet més agradable que no em pensava.

El fragment descriu la Harriet com una "noia sense pretensions, senzilla i espontània". Aquesta descripció mostra una persona que no busca destacar. La seva naturalitat contrasta amb altres personatges que són més calculadors o manipulatius.

Ella és la figura central en la vida d'Emma, ja que, la considera com un projecte i intenta millorar la seva situació social i amorosa.

El fet que Knightley trobi la conversa amb Harriet "més agradable que no em pensava" indica que, malgrat les expectatives inicials, la jove té qualitats que són valorades. Aquest reconeixement per part del respectat Knightley destaca les seves virtuts que potser no són evidents a primera vista, com la seva honestedat i la seva simplicitat. Ella és el recordatori que les virtuts autèntiques poden ser més importants que els avantatges socials o la posició.

Frank Churchill:

capítol 2 pàgina 20:

El senyor Frank Churchill era una de les atraccions de les quals es vantava Highbury, i predominava una curiositat ben viva per veure'l [...]

Frank Churchill és fill dels Weston, però va ser adoptat per uns oncles milionaris. Aquesta situació el manté absent del seu poble natal.

És descrit com una de les "atraccions" de Highbury, assenyala que és un home amb un cert encant i una personalitat que genera interès i curiositat entre els habitants del poble. Un moment particular en la novel·la, es quan viatja a Londres només per tallar-se els cabells. Aquest fet revela la seva atenció a l'aparença i a les expectatives socials, així com el seu desig de mantenir una imatge cuidada i atractiva.

Jane Fairfax:

capítol 34 pàgina 361:

- *Estimada Jane, ¿què és això que diuen? Anar fins a l'oficina de correus sota la pluja! Això no pot ser, t'ho dic de debò.*

Pobra criatura! Però ¿com has pogut fer una cosa així? Això és un senyal que jo no hi era per cuidar-me de tu

Amb molta paciència, la Jane li va assegurar que no s'havia refredat en absolut[...]

- *No heu de córrer aquests riscos. Vós, que heu tingut tanta propensió als refredats complicats, hauríeu de ser especialment cautelosa, sobretot en aquesta època de l'any.*

Jane Fairfax és descrita com una dona "molt elegant amb les millors maneres" i amb un "talent excepcional per a cantar i tocar el piano". Aquestes qualitats la fan destacar en la societat de Highbury. És l'única persona a qui Emma enveja, atès que, la veu superior en termes de talent i prestigi social. Malgrat la seva elegància, Fairfax és sovint vista com a "freda, malaltissa, responsable i callada". És per això que els ciutadans la cuiden. El fragment és un bon exemple de l'angoixa de la senyora Elton davant la salut d'ella, especialment quan va a l'oficina de correus sota la pluja.

Senyor Elton:

capítol 15 pàgina 162:

La senyoreta Smith és una bona noia, i em faria feliç veure la situada en una família respectable. Li desitjo tot el bé del món. I, certament, hi ha homes que no tindrien objeccions a... Tothom té el seu nivell. Però jo encara no he caigut, em sembla, tan baix com això. Encara no he renunciat tant enterament a una unió entre iguals per adreçar-me a la senyoreta Smith.

El senyor Elton és un clergue que, malgrat el seu paper religiós, mostra una personalitat arrogant, amant de l'estatus social i del materialisme. El fragment deixa clar que ell valora enormement el nivell social i econòmic. Menciona que encara no ha caigut "tan baix" com per considerar la Harriet com a esposa. Fa veure que li desitja tot el bé, però alhora deixa clar que ella no és digna d'ell: "Tothom té el seu nivell". Aquesta frase reflecteix la seva manera de veure la societat de manera jeràrquica i revela que només vol relacionar-se amb persones del seu "nivell" o superior.

Al llarg de la novel·la es casarà amb la senyora Elton, aquesta parella possiblement serà odiada o rebutjada pels lectors.

Senyora Elton:

capítol 32, pàgina 339:

Aquell quart d'hora la va convèncer gaire bé del tot que la senyora Elton era una dona vanitosa, extremadament pagada de si mateixa i amb una idea molt elevada de la seva pròpia importància; que tenien la intenció de resplendir i de fer palesa la seva superioritat, però amb unes maneres adquirides en una mala escola, descarades i massa familiars; que tot el que s'havia provenia d'un mateix cercle de persones i d'una sola manera de viure; que, si no era ximple, era ignorant; i que la seva companyia no faria cap bé el senyor Elton.

La senyora Elton és un personatge amb actitud dominant, presumptuosa i insensible. El fragment mostra com l'Emma la percep com una dona altament vanitosa i amb una autoestima inflada. Parlar sense cap mena de filtre i interfereix en la vida dels altres. La descriu, amb la intenció de "resplendir" i "fer palesa la seva superioritat". A més a més, considera que les maneres de la senyora són descarades i provinents "d'una mala escola", referint-se que, malgrat la seva riquesa o relacions, no té un refinament social adequat, cosa que la fa semblar poc sofisticada i ignorant.

Senyor Weston:

capítol 1, pàgina 6:

El senyor Weston havia nascut a Highbury, i pertanyia a una família respectable que durant les últimes dues o tres generacions havia anat adquirint distinció i propietats. Havia rebut una bona educació, però després d'heretar de ben jove una petita renda no s'havia volgut dedicar a cap de les ambicions més senzilles.

El senyor Weston era un home de caràcter irreprotxable fortuna còmoda, edat apropiada i maneres agradables. A l'Emma li produïa una certa satisfacció pensar amb quina amistat tan generosa i sacrificada havia desitjat i promogut sempre aquella unió.

El senyor Weston és nascut a Highbury, en una família respectable que ha anat guanyant distinció i propietats al llarg de les generacions. Un home de "caràcter irreprotxable" amb "fortuna còmoda, edat apropiada i maneres agradables".

El fragment destaca la satisfacció d'Emma en veure l'amistat generosa i sacrificada que el senyor ha mostrat en promoure la unió matrimonial amb la Senyora Weston. Destaca la seva manera afable d'ajudar a crear un ambient d'harmonia a Highbury, i la seva influència és una part important de la dinàmica social de la novel·la.

Senyora Weston:

capítol 1, pàgina 7:

Per l'Emma la senyora Weston era una amiga a qui podia comunicar cada pensament així que se li acudia, algú que estimava, algú que l'estima de tal manera que mai no seria capaç de veure-li cap defecte.

La senyora Weston, abans coneguda com a Miss Taylor, era la institutriu d'Emma. L'amiga propera i confiable de l'Emma, una persona amb qui se sent còmoda compartint "cada pensament així que se li acudia". Aquesta amistat va més enllà de la simple companyia; és un espai segur on Emma pot ser completament ella mateixa "mai no seria capaç de veure-li cap defecte". L'Emma l'admira i valora la seva saviesa, bondat i maduresa.

Senyora Bates:

capítol 3, pàgina 24:

La senyora Bates, vídua d'un antic rector de Highbury, era una dona molt anciana que ja no s'interessa per gairebé res llevat te i el quadrille (joc de cartes, de quatre persones, que en el temps en què se situa la novel·la havia quedat una mica antiquat respecte al whist)

capítol 43, pàgina 455:

Sé que diré tres coses avorrides cada vegada que obri la boca, oi que és així? -i deia això mirant bonhomiosament al seu voltant perquè tots li donessin la raó-. ¿No creieu que és així?

L'Emma no ho va poder resistir.

-Ah, senyora, però hi haurà un problema. Perdoneu-me, però us haureu de limitar pel que fa la qualitat: tan sols em podeu dir tres d'una vegada.

La senyora Bates és la xerrameca del poble, encadena temes i sovint no acaba les frases. Un moment crucial en la novel·la és quan l'Emma fa una broma cruel sobre ella: "però us haureu de limitar pel que fa la qualitat: tan sols em podeu dir tres d'una vegada", referint-se a la seva tendència a parlar de molts temes sense acabar cap frase. Tot i el seu comportament potser feixuc, té un bon cor. Sempre veu les coses des d'una perspectiva positiva.

És la vídua d'un antic rector de Highbury, tanmateix, la seva situació social és baixa. El fet que sigui la tia de Jane Fairfax i que hagi quedat soltera per tenir cura de la seva mare reflecteix també una vida de sacrifici. El fragment ens mostra una senyora Bates que ja no s'interessa gaire per res excepte el te i el joc de cartes anomenat quadrille. Aquest detall suggereix una vida rutinària, on les seves activitats socials han quedat reduïdes a costums antics.

3.3. Simbologia

En l'obra, la simbologia té un paper important en el desenvolupament dels temes i personatges, l'autora la utilitza per enriquir la trama i oferir una visió més profunda de la societat i dels seus personatges. Aquests són els exemples més destacats:

El piano que Jane Fairfax rep com a regal és un símbol del seu talent. Aquest instrument representa les seves habilitats musicals, les expectatives socials i les limitacions imposades a les dones de la seva època. El fet que el piano sigui un regal anònim incrementa el misteri i les especulacions sobre les relacions de Jane, reflectint els rumors i els malentesos que sovint circulen a la societat de Highbury.

L'excursió a Box Hill és un moment clau en la novel·la, simbolitzant un punt de canvi per a Emma. En aquesta escena, les paraules i accions d'Emma provoquen una reflexió profunda sobre el seu comportament. Box Hill representa el començament del seu camí cap a la maduresa i l'autoconeixement.

Els balls i altres reunions socials són símbols de les estructures i les jerarquies socials de l'època. A través d'aquests esdeveniments, explorem les dinàmiques de poder. Els balls serveixen com a escenari on es desenvolupen i es revelen molts dels conflictes.

Els noms dels personatges tenen una gran càrrega simbòlica. Mr. Knightley, el protagonista masculí, és un "knight" (cavaller) que viu a Donwell Abbey ("ben fet"), reflectint la seva naturalesa noble i recta. En contrast, el Senyor Woodhouse, viu a Hartfield ("camp del cor"), una casa de fusta que simbolitza la seva retirada del món exterior i el seu caràcter protector. Frank Churchill, com el seu nom indica "franc", és tot menys honest, ja que amaga els seus

veritables sentiments i enganya els ciutadans. En canvi, Jane Fairfax, amb un cognom que significa "just", representa la justícia, tot al contrari que en Frank.

3.4. Tècniques narratives

Jane Austen es caracteritza per la seva narració en tercera persona a través d'un narrador omniscient. Aquesta tècnica narrativa proporciona accés a la psicologia dels personatges, especialment a la protagonista, Emma Woodhouse. Mostrant tant el seu enginy com els seus errors i prejudicis. Creant una connexió emocional amb el lector, fent-lo més comprensiu amb les seves imperfeccions. Així, el lector pot seguir el creixement personal d'Emma.

La ironia és una eina clau en l'escriptura de l'autora, utilitzada per subratllar les diferències entre l'aparença i la realitat, així com per criticar les normes socials i les expectatives del seu temps. Per exemple, Emma creu erròniament que Mr. Elton està interessat en Harriet Smith, mentre que en realitat les seves atencions estan dirigides cap a l'Emma mateixa. Això es converteix en un exemple clàssic d'ironia dramàtica, on el lector és conscient de la veritat mentre que la protagonista no ho és.

Els diàlegs revelen molt sobre els personatges i les seves relacions. Austen l'utilitza per mostrar les diferències de classe, educació i temperament entre els seus personatges. Les converses entre Emma i Mr. Knightley, per exemple, il·lustren la seva relació de respecte i les diferències de perspectiva i comprensió d'altres persones.

Les descripcions detallades serveixen per reflectir les diferències socials i econòmiques entre els personatges i la seva importància en la societat de l'època. Les cases com Hartfield, Randalls i Donwell Abbey són exemples, cadascuna representant diferents nivells de riquesa i estatus social.

Finalment l'estructura té molts fils narratius entrelaçats. Portant el lector a través d'una sèrie de malentesos, revelacions i embolics abans d'arribar a una conclusió. Per exemple, els malentesos sobre qui està enamorat de qui i les conseqüències d'aquestes equivocacions.

3.5. Temps

Narració en passat: La major part de la novel·la està escrita en passat. Un exemple clar és l'inici de la novel·la: "Emma Woodhouse bonica, intel·ligent i rica, amb una llar confortable i un temperament alegre, semblava aplegar algunes de les millors benediccions de l'existència, i havia viscut gairebé vint-i-un anys al món amb ben poques coses que l'angoixessin o la irritessin"..

Narració en present: Hi ha moments en què l'autora utilitza el present per donar immediatesa a certs esdeveniments. Per exemple, en una escena on Mr. Knightley i Emma discuteixen sobre el matrimoni de la Harriet i Robert Martin, es fa servir el temps present per intensificar l'impacte emocional del moment: "¿és què realment penses que sóc tant totxo que no sé de què em parlen? ¿Què et mereixes, ara?".

Flashbacks: Un exemple d'ús de flashback és quan els personatges recorden esdeveniments passats per entendre millor les seves accions presents. Per exemple, quan l'Emma pensa en la seva amistat amb Harriet i les decisions que ha pres per ella, sovint fa referència a incidents passats que expliquen les seves motivacions i les seves expectatives per al futur.

Estil indirecte lliure: Aquest estil és utilitzat freqüentment per fusionar la veu del narrador amb els pensaments dels personatges. Un exemple és quan Emma reflexiona sobre els seus sentiments cap a Frank Churchill, i el narrador descriu els seus pensaments interns sense marcar clarament la transició entre narrador i personatge. Permet als lectors entendre millor la perspectiva d'Emma.

3.6. Espai

Els espais on es desenvolupa la història són fonamentals per comprendre la societat. Aquests espais inclouen el poble fictici de Highbury i diverses finques importants com Hartfield, Randalls i Donwell Abbey.

Highbury = ("soterrat alt") és el poble principal on es desenvolupa la major part de la trama. Es tracta d'un petit i tranquil lloc situat a unes setze milles de Londres. Representa una comunitat rural típica de l'època, on tothom es coneix i les activitats socials tenen una gran importància. Aquí és on viuen molts dels personatges i on es duen a terme les interaccions socials.

Highbury, una vila extensa i populosa que gairebé podia considerar-se una ciutat a la qual Hartfield pertanyia realment, malgrat el nom i el seu jardins separats, no li oferia ningú que es digués a la seva altura

Hartfield = ("camp") és la residència de la protagonista, Emma Woodhouse, i el seu pare. Aquesta finca és descrita com còmoda i elegant, reflectint la posició social alta de la família Woodhouse. Hartfield serveix com a lloc central per a moltes de les escenes de la novel·la, i la seva proximitat a altres finques permet nombroses visites i trobades entre personatges. En els següents fragments hi ha dos exemples:

És molt amable per part vostra, senyor Knightley, que hagueu sortit tan tard per venir-nos a veure. Em temo que deveu haver tingut una caminada espantosa[...]

[...] En absolut, senyor. Fa una nit esplèndida, amb clar de lluna; i tant temperada que m'he d'apartar de la vostra gran llar de foc[...]

[...] Si jo no hagués promogut les visites del senyor Weston a aquesta casa, si no hagués donat tota mena de petits encoratjaments i solucionat tota mena de petits detalls, potser l'afer no hauria arribat enlloc, al capdavant[...]

conversa entre el S.Woodhouse i Knightley

Randalls és la casa de matrimoni recent dels Westons, una finca propera a Hartfield. Acull diverses reunions socials i actes. Els Westons són amics propers dels Woodhouse i la seva casa sovint és un lloc de trobada per als personatges principals.

Una petita finca que limitava amb Highbury i que sempre havia desitjat; suficient, també, per casar-se amb una dona amb tan pocs mitjans com la senyoreta Taylor, i per viure al seu gust, d'acord amb el seu tarannà amistós i sociable.

Donwell Abbey = ("badia feta bé") és la residència de Mr. Knightley. Aquesta finca, és una antiga abadia amb terres agrícoles que Knightley gestiona amb molta cura. Donwell Abbey no només és important pel que fa a la riquesa i l'estatus de Knightley, sinó que també serveix com a lloc d'escenes importants, de reflexió i desenvolupament personal per part dels personatges.

Donwell era famós per les seves maduixeres, i això sol semblava demanar una invitació [...] Caminarem pels vostres jardins, collirem nosaltres mateixos les maduixes i seurem sota els arbres.

Les visites socials de casa en casa són el principal escenari. Aquests interiors contrasten amb els jardins i camins, on tenen lloc declaracions i descobriments (aquest paper de la natura es pot veure com un altre tret romàntic) L'ubicació al camp en la classe alta és una constant en l'autora.

3.7. Fragments feministes

capítol 7 pàgina 66:

Una dona no està obligada a casar-se amb un home pel sol fet que ell li ho demani, o perquè ell senti afecte per ella i sigui capaç d'escriure una carta decent[...]

Emma

Jane Austen, a través d'Emma, ofereix una crítica a la societat de la seva època, especialment pel que fa als matrimonis. Al segle XIX, el matrimoni sovint era considerat una necessitat per a les dones, que tenien poques opcions de carrera, independència econòmica o havien de complir amb les expectatives de la seva família o entorn. Amb aquesta frase, desafia que el matrimoni hagi de ser una obligació per a les dones, defensant el dret a rebutjar les propostes d'un home si no són realment el que desitgen. Això reflecteix un missatge feminista clar: les dones han de tenir la llibertat d'escollir el seu camí.

Tot i que avui dia aquests comentaris poden semblar molt menys comuns, encara existeixen situacions en què les dones senten pressió per complir les expectatives, sigui en les relacions o altres aspectes socials. Avui en dia, estem en procés d'eliminar les normes masclistes que suggereixen aquest tipus de pressió social. A partir d'una major consciència sobre la igualtat de gènere.

Aquesta frase és un exemple de l'avançament de les idees feministes en la literatura d'Austen. Emma es converteix en una figura icònica, on el seu personatge sovint és vist com

un precursor de la independència femenina i la lluita per l'autonomia en les relacions romàntiques.

capítol 8 pàgina 79:

¿És que ens hem de sorprendre, doncs, perquè una noia com ella, als disset anys, quan amb prou feines comença a viure i a fer-se conèixer, rebutgi la primera proposició de matrimoni que li fan? No: deixem que tinguin una mica de temps de mirar al seu voltant.

Emma

En aquest fragment, l'Emma defensa la idea que una dona jove no hauria de sentir-se obligada a acceptar la primera proposta de matrimoni que li fan. Segons ella, una noia de disset anys encara està en el procés d'autoconeixement. Per tant, rebutjar la primera oferta de matrimoni és comprensible i raonable. Suggereix que les dones, igual que els homes, haurien de tenir el dret de "mirar al seu voltant" abans de decidir amb qui casar-se. Actualment, tant homes com dones tenen l'oportunitat de conèixer diferents persones abans de comprometre's. Tot i això, en alguns contextos conservadors, les dones joves poden sentir-se pressionades per prendre decisions ràpides sobre la seva vida romàntica.

Jane Austen utilitza aquest comentari per desafiar la idea que el matrimoni no és l'únic objectiu en la vida d'una dona i defensa el dret a la llibertat i a prendre decisions.

3.8. Fragments masclistes

capítol 5 pàgina 46 i pàgina 47:

Vós preferiríeu parlar de la seva aparença abans que de la seva ment ¿oi? [...]

És ben bé plena de salut, i amb una alçada i un pes d'allò més justos; i aquella figura seva, tan ferma, tan dreta.

Conversa entre Knightley i la Senyora Weston

Aquest diàleg encara té rellevància actualment, ja que, sovint la societat valora les dones per la seva aparença. Hi ha molta pressió perquè compleixin amb certs estàndards de bellesa. Prioritzant l'aspecte físic per sobre de les capacitats intel·lectuals o emocionals.

Austen utilitza aquesta conversa per posar en evidència la societat en què viuen els seus personatges. A través del contrast entre Knightley i la senyora Weston, l'autora vol mostrar com fins i tot les dones poden estar influenciades pel masclisme. Aquesta obsessió per la bellesa no només és una imposició masculina, sinó que també és implementada per les mateixes dones.

Aquest fragment té un gran impacte perquè ens recorda que, fins i tot en una època de grans avanços en la igualtat, les dones continuen sent valorades sovint segons la seva aparença física. Ens fa recordar que aquesta batalla per la igualtat és un problema tant del passat com del present.

capítol 8 pàgina 77:

Una degradació per a la il·legitimitat i la ignorància, casarse amb un granger cavallerós i intel·ligent!

Conversa entre Knightley i l'Emma

La idea de casar-se amb algú de classe baixa (encara que sigui una bona persona) sigui vist com un error, reflecteix els valors jeràrquics arrelats en la societat de l'època.

El fet que Emma consideri que casar-se amb un granger sigui una "degradació" pot recordar algunes actituds elitistes contemporànies, on la situació financera pot ser vista com un criteri per valorar si una relació és "adequada".

Aquest tipus de comentari es pot relacionar amb l'actualitat, ja que, encara avui dia, existeixen prejudicis sobre les relacions entre persones de diferents classes socials, però, afortunadament hem fet progressos per reduir aquestes barreres.

L'Autora vol evidenciar les absurditats de les jerarquies de la seva època i com aquestes divisions no tenen res a veure amb la felicitat o la compatibilitat d'una parella.

El comentari indica la pressió que es posava en les dones per casar-se "correctament", segons la seva posició social, i l'èmfasi en la classe i la riquesa.

Vull destacar que la Harriet és jutjada pel seu origen i posició social, Robert Martin és valorat per la seva intel·ligència i cavallerositat. Això reflecteix com els homes podien ser apreciats pel seu caràcter, mentre que les dones eren sovint valorades per la seva classe o condició familiar.

capítol 10 pàgina 105:

Una dona soltera, amb uns mitjans de subsistència molt precaris, segurament serà una conca ridícula i enutjosa, i el millor objecte de diversió per als nois i les noies joves; però una dona soltera i rica sempre és respectable, i pot ser tan assenyada i agradable com qualsevol altre persona.

Conversa entre la Harriet i l'Emma

En aquest fragment, Emma fa una distinció entre dues situacions diferents: la dona soltera i pobre que és marginada i ridiculitzada, mentre que una dona soltera, però rica és respectada.

El context social ha canviat, la dona soltera és acceptada, malgrat això, encara no hem trencat la barrera al complet. La solteria no és ben vista, hem marcat unes pautes que diuen que si no tens parella no vius satisfet. Prejudicis marcats per la comunitat que són totalment erronis.

L'Emma és una dona rica i soltera que pot expressar aquesta opinió sense repercussions perquè té una fortuna que la protegeix. L'autora utilitza aquest contrast per criticar la manera en què les dones eren valorades segons el seu estatus econòmic i no per la intel·ligència. Aquesta conversa té un rerefons crític, com la societat tractava les dones que no tenien un "bon partit". Les dones que no es casaven eren vistes com a fracassos, especialment si no tenien una fortuna.

capítol 14 pàgina 151:

A una dona jove, si cau en males mans, pot ser que l'entabanin i la mantinguin apartada de les persones amb qui voldria estar, però no crec que es pugui sotmetre un home jove fins al punt d'impedir-li que passi una setmana a casa del seu pare, si ell ho desitja.

Conversa entre la Senyora Weston i l'Emma

El fragment posa de manifest que les dones eren fàcilment "entabanades", mentre que els homes tenien control total sobre les seves decisions.

Aquest tipus de pensament ha evolucionat, les dones tenen més autonomia. Tot i que en certes cultures, se les continua veient vulnerables a la manipulació o necessitats de protecció, en canvi, els homes són independents. El progrés en la igualtat de gènere és innegable, però, alguns estereotips de gènere encara perduren en certes societats.

L'impacte d'aquesta frase és doble: d'una banda, exposa un estereotip que limitava les dones en la seva autonomia, però, d'altra banda, també ofereix una oportunitat perquè els lectors actuels reflexionin sobre la continuïtat d'aquests estereotips.

capítol 32 pàgina 338:

Una cosa així seria especialment desitjable per a mi, perquè suposaria un al·licient per seguir practicant; ja que les dones casades, sabeu...el seu destí habitualment és ben trist, en general. Tenen moltes probabilitats d'acabar deixant la música. [...]

- *No n'hi hauria d'haver cap, però quan penso en les meves coneixences, tremolo.*

La Selina abandonat la música del tot, mai no s'acosta d'instrument, i això que tocava molt bé. I es pot dir el mateix de la senyoreta Jeffreys i de les dues Milman, ara la senyora Bird i la senyora de James Cooper, i demés noies de les que puc enumerar. Us ho dic de debò, n'hi ha prou per esglaiar-se. Abans m'enfadava molt amb la Selina, però ara començo entendre que una dona casada i té moltes coses que li acaparen l'atenció. Em sembla que aquest matí m'he passat mitja hora tancada amb la majordona.

Conversa entre l'Emma i la Senyora Elton

La Senyora Elton admet que abans no entenia per què les seves conegudes abandonaven la música, però ara, casada, comença a veure que el matrimoni implica responsabilitats "que li acaparen l'atenció", com la gestió de la llar, que fa que les dones abandonin les seves activitats.

Austen posa de manifest el sacrifici silenciós que s'imposaven a les dones, fent que elles deixessin de banda els seus talents per atendre les tasques domèstiques. El matrimoni podia acabar amb les passions i la llibertat. La seva crítica continua sent rellevant avui dia, en un món on moltes dones encara lluiten per equilibrar la seva vida personal, les seves passions i els seus rols domèstics o familiars. Aquest problema, conegut com la "doble jornada" (treball fora i dins de casa), continua sent un punt de debat en la lluita per la igualtat de gènere.

capítol 34 pàgina 360:

Les joves dames haurien de prendre cura de si mateixes. Les joves dames són molt com plantes delicades. Haurien de prendre cura de la seva salut i de la seva aparença.[...]

- *Estimada senyoreta Fairfax, les joves dames s'han de cuidar molt.*

Senyor Woodhouse

El Senyor Woodhouse, un home extremadament protector, veu les dones, com éssers fràgils. Les compara amb "plantes delicades", les associa amb debilitat i fragilitat física, reflectint que som físicament febles, i dependents de la protecció.

Encara hi ha certes actituds protectores, especialment en cultures tradicionals o fins i tot als mitjans de comunicació. Aquest tipus de comentaris fan les que dones se sentin forçades a complir amb els estàndards de bellesa, delicadesa i fragilitat. Una actitud arrelada al patriarcal.

capítol 47 pàgina 508:

El senyor Knightley i la Harriet Smith! Quin ascens per ella! Quin rebaixament per a ell! L'Emma pensava com aquell esdeveniment enfonsaria el senyor Knightley en opinió general, i de preveure els somriures, les burles, la diversió de la gent a costa seva; la humiliació i el desdeny del seu germà i la multitud d'inconvenients per a ell mateix.

Emma

En aquest fragment, Emma reflexiona sobre la possibilitat d'una relació entre el senyor Knightley, un home de bona posició i gran respecte social, i Harriet Smith, una noia de naixement humil i sense connexions socials. Expressa la seva preocupació per com això afectaria la seva reputació, veient-ho com un "ascens per a ella" i un "rebaixament per a ell". Això reflecteix les jerarquies socials de l'època, on el matrimoni no només era vist com una unió d'amor, sinó també com una transacció social, on les classes socials i la reputació tenien un gran pes.

Jane, vol posar en evidència el pensament classista que impedeix que les relacions es basessin en l'amor i el respecte mutu.

3.9. Conclusió

La novel·la Emma de Jane Austen ofereix una visió crítica de les normes de gènere i del paper de la dona en la societat de principis del segle XIX. A través dels diàlegs i les situacions l'autora revela les limitacions imposades a les dones, especialment pel que fa al matrimoni i a l'estatus social. En els fragments amb perspectiva feminista, Emma defensa que una dona no ha d'acceptar una proposta de matrimoni només perquè se li faci, mostrant clarament la visió d'Austen, que qüestionava les convencions de la seva època. Això ens convida a reflexionar sobre fins a quin punt aquestes normes han canviat fins als nostres dies. Si bé les dones actualment gaudeixen de més llibertats, encara persisteixen pressions socials relacionades amb el matrimoni, l'aparença física i els rols de gènere. Austen, amb una visió avançada pel seu temps, utilitza el personatge d'Emma per qüestionar la societat patriarcal. Al principi, Emma mostra una actitud classista i jeràrquica, com es veu quan rebutja la relació entre Harriet i Martin per la seva condició de granger. No obstant això, al llarg de la novel·la, el personatge evoluciona cap a una comprensió més empàtica i oberta,

acceptant les diferències socials i rebutjant els prejudicis de classe. La saviesa de Jane Austen es reflecteix en com utilitza el personatge d'Emma per mostrar el creixement personal i la importància de la llibertat individual, especialment per a les dones. Austen ens convida a reflexionar sobre la necessitat de trencar les convencions socials i apostar per una vida més autèntica i lliure, una lliçó que continua sent rellevant avui en dia.

4. ADAPTACIÓ OBRA

4.1. Escena 1: Presentació d'Emma Woodhouse

adaptació: versió 1

L'Emma Woodhouse era una noia jove, intel·ligent i rica de Highbury, una ciutat petita. Vivia amb el seu pare, que era molt protector. Ella estava convençuda que sabia què era el millor pels altres. Com que tenia una vida molt fàcil, sovint intentava trobar parelles als seus amics. Tot i que creia que mai es casaria, estava molt feliç ajudant els altres a trobar l'amor.

adaptació: versió 2

L'Emma Woodhouse una noia jove, captivadora, intel·ligent i rica de Highbury, una petita ciutat. Vivia amb el seu pare, que era molt protector. Estava convençuda que sabia què era millor per als altres. Com que la seva vida era còmoda, sovint intentava emparellar els seus amics. Tot i que creia que mai es casaria, era feliç ajudant els altres a trobar l'amor.

Adaptació: versió 3 i definitiva

L'Emma Woodhouse és una noia jove, captivadora, intel·ligent i rica de Highbury, una petita ciutat. Vivia amb el seu pare, un home molt protector. Com que la seva vida era còmoda, sovint intentava emparellar els seus amics. Estava convençuda que sabia què era millor per als altres. Tot i que creia que mai es casaria, era feliç ajudant els altres a trobar l'amor.

justificació/ citació a la novel·la

contraportada:

Una noia de només 21 anys, captivadora, llesta i ben educada, es pensa que ho té tot per poder riure's del món. Convençuda de la seva superioritat social i intel·lectual, i massa pagada d'ella mateixa, decideix no casar-se mai i, a la vegada, es lliure amb afany a la treballosa tasca de casa als altres, creient-se coneixedora dels sentiments de tothom...

4.2. Escena 2: Casament dels Weston

adaptació: versió 1

Emma estava molt contenta perquè la seva institutriu, la senyoreta Taylor, es va casar amb el senyor Weston, un home amable. Emma estava orgullosa d'haver ajudat a aquest casament i es va prometre que continuaria trobant parelles per als seus amics. Però el senyor Knightley, honest i bon amic d'Emma, li va advertir que no hauria d'interferir tant en la vida dels altres, però ella no el va escoltar perquè estava convençuda que sabia el que feia.

Adaptació: versió 2 i definitiva:

L'Emma estava molt contenta perquè la seva institutriu, la senyoreta Taylor, s'havia casat amb el senyor Weston, un home amable. Estava orgullosa d'haver ajudat en aquesta unió i es va prometre que continuaria buscant parelles per als seus amics. Però el senyor Knightley, un amic sincer i honest, li va advertir que no hauria d'interferir tant en la vida dels altres. Tot i això, l'Emma no el va escoltar. Convençuda que sabia el que feia.

justificació/citació de la novel·la:

capítol 1 pàgina 13

Tots els amics de la senyoreta Taylor han d'estar molt contents de veure tant feliçment casada.

-I us heu oblidat d'un motiu d'alegria per a mi -va dir l'Emma-, I un de molt important, i és que jo mateixa vaig arranjar aquesta unió. ...

El senyor kidney la mirava fent que no amb el cap. El Seu pare va respondre afectuosament:

-ah, estimada! Espero que no neixi ningú més ni facis cap altra predicció, perquè tot el que dius acaba passant. Siusplau, no facis cap més unió.

-us prometo que no faré cap per a mi, pare; però pels altres sí que em faré. És el millor entreteniment de tots! I després d'un èxit, com aquest!..

4.3. Escena 3: Harriet Smith

adaptació: versió 1

Un dia, l'Emma va conèixer Harriet Smith, una noia simpàtica però d'origen humil. Emma va decidir ajudar Harriet a trobar una parella adequada. Un dia, Harriet va rebre una carta d'un granger anomenat Mr. Martin, que li demanava que es casés amb ell. Harriet estava molt emocionada, però Emma li va dir que no hauria de casar-se amb un granger, perquè ella podia aspirar a algú millor. Encara que Harriet li agradava Mr. Martin, va decidir fer cas a l'Emma i va rebutjar la proposta

adaptació: versió 2

Un dia, l'Emma va conèixer la Harriet Smith, una noia simpàtica però d'origen humil. Va decidir ajudar-la a trobar una parella adequada. Poc després, la Harriet va rebre una carta d'un granger anomenat Mr. Martin, que li proposava matrimoni. Estava molt emocionada, però l'Emma li va dir que no hauria de casar-se amb un camperol, perquè podia aspirar a algú millor. Tot i que a Harriet li agradava, va decidir seguir el consell i va rebutjar la proposta.

adaptació: versió 3

Un dia, va conèixer la Harriet Smith, una noia simpàtica però d'origen humil. Emma, amb bon cor, va decidir ajudar-la a trobar una parella adequada. Poc després, Harriet va rebre una carta d'un granger anomenat Mr. Martin, qui li proposava matrimoni. Harriet estava molt emocionada, però Emma li va dir que no hauria de casar-se amb un camperol, perquè podia aspirar a algú millor. Tot i que a Harriet li agradava, va decidir seguir el consell i va rebutjar la proposta.

Adaptació: versió 4 i definitiva.

Un dia, va conèixer la Harriet Smith, una noia simpàtica d'origen humil. L'Emma, amb bon cor, va decidir ajudar-la a trobar una parella. Poc després, la Harriet va rebre una carta d'un granger anomenat Mr. Martin, proposant-li matrimoni. Ella estava molt emocionada, però l'Emma li va dir que no hauria de casar-se amb un camperol, perquè podia aspirar a algú millor. Tot i que a la Harriet li agradava, va decidir seguir el consell i va rebutjar la proposta.

justificació/citació de la novel·la:

capítol 4 pàgina 31

La familiaritat de la Harriet Smith aviat va ser una cosa establerta. De manera ràpides i decisives, l'Emma no va perdre temps a l'hora de convidar-la, encoratjar la i demanar-li que vinguis molt sovint; i com més s'anaven coneixent, més creixia a la seva satisfacció mútua.

capítol 4 pàgina 34

-Quin aspecte té, el senyor Martín?

-Oh! No és ben plantat, no és ben plantat en absolut. De primer el considerava molt poc agraciat, però ara no crec que ho sigui tan poc. Quan se'l coneix una mica, sabeu, passa això.

capítol 4 pàgina 33

La Harriet creia que era un noi molt intel·ligent, que ho tenia tot.

capítol 7 pàgina 61

Quan la Harriet havia obert el paquet, [...], hi havia trobat una carta dirigida a ella; i aquesta carta era d'ell, de senyor Martín, i contenia una petició de matrimoni explícita.

capítol 7 pàgina 63

-Creieu que hauria de rebutjar-lo, aleshores? -va dir la Harriet, abaixant la mirada.

-Sí crec que hauries de rebutjar-lo! Estimada Harriet, què vols dir? és que tens algun dubte respecte això? jo creia que...

capítol 4 pàgina 38

Em sembla, Harriet, que des de que ens coneixem has estat en companyia d'alguns cavallers tan autèntics que tu mateixa deus està impressionada de la diferència que hi ha entre ells i el senyor Martín.[...]Em sorprendria que, després d'haver-los vist, poguessis tornar-te a trobar en companyia del senyor Martín sense percebre que es tracta d'un ésser molt inferior.

4.4. Escena 4: senyor Elton

Adaptació: versió 1

Emma tenia un altre pla per a Harriet. Va pensar que Mr. Elton, un home ric, educat, sempre somrient, seria un marit molt millor per a la seva amiga. Emma va començar a convidar Harriet a les trobades socials on també estava Mr. Elton, amb l'esperança que ell es fixés en Harriet. Però Emma no sabia que Mr. Elton tenia altres plans.

Adaptació: versió 2 definitiva

Ella tenia un altre pla per a la Harriet. Va pensar que en Mr. Elton, un home ric, educat i sempre somrient, seria un marit molt millor que el camperol. L'Emma va començar a portar la Harriet a les trobades socials on també hi havia en Mr. Elton, amb l'esperança que ell es fixés en ella. Però l'Emma no sabia que en Mr. Elton tenia altres plans.

justificació/citació de la novel·la:

capítol 3 pàgina 26

Una noia que tan sols necessitava una mica més de coneixements i l'elegància per ser quasi perfecte. Ella li presentaria atenció, la milloraria, la llunyària de les coneixences inoportunes i la introduiria a la bona societat

capítol 4 pàgina 41

El senyor Elton era precisament la persona que l'Emma havia escollit per fer que la Harriet s'oblidés de jove granja. Li semblava que aquella seria una unió excel·lent, i que era fins i tot massa òbviament desitjable, natural i factible.

4.5. Escena 5: Confecció senyor Elton

Adaptació: versió 1

Mentre viatjaven junts en un carruatge, Mr. Elton va dir que estava molt enamorat. Emma estava contenta, pensant que parlava de Harriet, però després va quedar molt sorpresa quan va descobrir que en realitat Mr. Elton estava parlant d'ella! Emma es va sentir molt incòmoda i va dir a Mr. Elton que no estava interessada en ell. Després, Emma es va adonar que havia comès un error intentant organitzar la vida de Harriet."

Adaptació: versió 2

Mentre viatjaven junts en un carruatge, Mr. Elton va confessar que estava molt enamorat. Emma estava contenta, pensant que parlava de la seva amiga, però va quedar sorpresa en descobrir que, en realitat, es referia a ella! Es va sentir molt incòmoda i li va dir que no estava interessada. Després d'això, va adonar-se que havia comès un error intentant organitzar la vida de Harriet.

Adaptació: versió 3 i definitiva:

Mentre l'Emma i en Mr.Elton viatjaven junts en un carruatge, ell li va confessar que estava molt enamorat. L' Emma estava contenta, pensant que parlava de la seva amiga, però va quedar sorpresa en descobrir que, en realitat, es referia a ella! Es va sentir molt incòmoda i li va dir que no estava interessada. Després d'això, va adonar-se que havia comès un error intentant organitzar la vida de la Harriet.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 15 pàgina 158

El senyor Elton l'hagués acompanyada al segon carruatge i hagués pujat rere seu [...] sense que hi pugés ningú més.[...]

L'Emma de seguida es va disposar a parlar amb una calma [...] sobre el temps i la nit [...] quan van interrompre el seu discurs, li van agafar la mà i li van demanar atenció, i el senyor Elton començar a declarar-li fogosament el seu amor. [...]

L'Emma va provar d'aturar-lo, però va ser inútil [...]

capítol 15 pàgina 160

-Estic d'allò més perplexa, senyor Elton. Això a mi! Us confoneu; em preneu per la meva amiga. Estaré encantada de transmetre el missatge que vulgueu a la senyoreta Smith; però ja n'hi ha prou de dirigir-vos a mi d'aquesta manera, si us plau.

4.6. Escena 6: L'arribada d'en Frank i la Jane

Adaptació: versió 1

Poc després, dos joves anomenats Frank Churchill i Jane Fairfax van arribar al poble. En Frank, molt guapo i simpàtic, de seguida va fer bones amistats amb tothom, incloent-hi l'Emma. A ella li encantava parlar i ballar amb ell, i semblava que tenien moltes coses en comú. Va començar a pensar que potser en Frank podria ser un bon marit. Però, a mesura que passava el temps, tenia dubtes sobre ell i les seves intencions.

Mentrestant, Jane Fairfax, una noia elegant i educada, també es va instal·lar al poble. Tot i que tothom en parlava molt bé, l'Emma no l'apreciava gaire perquè la veia massa perfecta. A més, sospitava que entre la Jane i en Frank hi havia un secret. No estava segura de què passava entre ells, però no li agradava.

Adaptació: versió 2 i definitiva

Poc després, dos joves anomenats Frank Churchill i Jane Fairfax van arribar al poble. En Frank, molt guapo i simpàtic, de seguida va fer bones amistats amb tothom, incloent-hi l'Emma. A ella li encantava parlar i ballar amb ell, i semblava que tenien moltes coses en comú. Va començar a pensar que potser en Frank podria ser un bon marit. Però, a mesura que passava el temps, tenia dubtes sobre ell i les seves intencions.

Mentrestant, la Jane Fairfax, una noia elegant i educada, també es va instal·lar al poble. Tot i que tothom en parlava molt bé, l'Emma no l'apreciava gaire perquè la veia massa perfecta, (segurament fruit de l'enveja) .A més, sospitava que entre la Jane i en Frank hi havia un secret. No estava segura de què passava entre ells, però no li agradava.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 2 pàgina 20

El senyor Frank Churchill era una de les atraccions de les quals es vantava Highbury, i predominava una curiositat ben viva per veure'l. Però aquell sentiment era tampoc recíproc que el jove no hi havia estat ni una sola vegada. Sovint s'havia dit que vindria a veure el seu pare, però la visita mai no s'havia fer realitat [...] havia arribat el moment que en Frank Churchill vingues, i les esperances de la gent es van revifar.

capítol 13 pàgina 128

-La dolça i afable Jane Fairfax! -digué la senyora Knightley-. Fa molt de temps que no la veig, sinó és quan ens l'hem trobada per casualitat a la ciutat [...]

-M'alegro molt de sentir-vos dir això, però la Jane Fairfax, ja se sap, és tan brillant, tant superior! I exactament de l'edat de l'Emma.

4.7. Escena 7: El ball

Adaptació: versió 1

En un gran ball al poble, Emma va ballar amb Frank Churchill, i tothom els mirava amb admiració. Es va adonar que el senyor Knightley la mirava des de la distància, atent i vigilant, cosa que li va despertar sentiments inesperats. Durant la festa, la seva amiga Harriet estava trista perquè ningú no la convidava a ballar. En un gest amable, el senyor Knightley la va convidar a ballar, fet que va fer que Emma comencés a veure'l d'una manera diferent i més especial.

Adaptació: versió 2

En el gran ball del poble, l'Emma estava ballant amb Frank Churchill, tothom els mirava amb admiració. Mentre ballava, va notar que el senyor Knightley la mirava des de la distància amb una mirada atenta i vigilant. Aquest gest li va despertar sentiments inesperats que no havia reconegut abans.

Durant la festa, la seva amiga Harriet es va quedar trista perquè ningú la convidava. En un gest de gran amabilitat, el senyor Knightley es va apropar a ella i la va convidar a ballar. Veient aquest acte de bondat, l'Emma va començar a veure'l d'una manera diferent i més especial.

adaptació: versió 3 i definitiva

En el gran ball del poble, un esdeveniment social importantíssim, l'Emma estava ballant amb en Frank Churchill. Tothom els mirava amb admiració. Mentre ballava, va notar que el senyor Knightley la mirava des de la distància amb una mirada atenta i vigilant. Aquest gest li va despertar sentiments inesperats que no havia conegut abans.

Durant la festa, la seva amiga Harriet estava trista perquè ningú la convidava. En un gest de gran amabilitat, el senyor Knightley es va apropar a ella i la va convidar a ballar. Veient aquest acte de bondat, l'Emma va començar a veure'l d'una manera diferent i més especial.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 38 pàgina 398

En Frank es girà immediatament cap a l'Emma per reivindicar la promesa que ella li havia fet amb anterioritat, i es va declarar compromès de ballar amb ella [...]

capítol 38 pàgina 400

A ella li hauria agradat que el senyor Knightley fos més capaç de gaudir d'un ball com aquell i d'apreciar una mica més en Frank Churchill. Sovint li semblava que el senyor Knightley l'observava, però no es feia il·lusions. [...] no hi havia cap rastre de flirteig entre ell i el seu company de ball. Semblaven dos amics íntims que es divertien, més que no pas un parell d'enamorats. L'Emma no tenia cap dubte que en Frank Churchill pensava menys en ella que abans.

capítol 38 pàgina 402

Però uns moments després va veure una cosa que li va fer feliç: el senyor Knightley conduïa la Harriet cap al conjunt dels ballarins! L'Emma no havia estat mai tan sorpresa, i rares vegades s'havia sentit tan contenta, com en aquell instant.

4.8. Escena 8: Falses esperances

Adaptació: versió 1

Després del ball Harriet va dir a Emma que estava enamorada del senyor Knightley. Emma es va quedar sorpresa i una mica preocupada, perquè no volia que Harriet es fes falses esperances. A més, Emma va començar a adonar-se que potser ella mateixa sentia alguna cosa especial per Mr. Knightley, però no sabia com gestionar-ho.

Adaptació versió definitiva:

Després del ball, la Harriet va confessar a la seva amiga que estava enamorada del senyor Knightley. L'Emma es va quedar bocabadada i una mica preocupada, ja que, no volia que la

seva amiga es fes falses esperances. A més, va començar a adonar-se que potser ella mateixa sentia alguna cosa especial per ell també, però no sabia com gestionar-ho.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 47 pàgina 474

Ell li va dirigir una mirada plena d'efecte. L'Emma va sentir una gran satisfacció, que tot seguit va créixer encara més gràcies a un petit gest del senyor Knightley que anava més enllà de l'amistat comuna. Ell li va agafar la mà. [...] i la hi va estrènyer, i era evident que volia apropar-s'hi els llavis, quan, de sobte, per algun motiu o altre l'havia deixada anar.

capítol 47 pàgina 499

-Harriet! -va exclamar a l'Emma—. Ara parlem amb franquesa, sense que siguin possibles més malentesos. Estàs parlant del senyor... Knightley?

-Per descomptat que sí. no hauria pogut pensar amb ningú més [...]

-tens algun indici que el senyor Knightley correspongui el teu efecte?

-Sí [...]

capítol 47 pàgina 502

Per què era molt pitjor que la Harriet estigués enamorada del senyor digne i en comptes d'en Frank Churchill? [...] Un pensament li va sobrevenir de sobte, valors com una sageta: El senyor Knightley no s'havia de casar amb ningú més que amb ella! [...] cap dels dos no pensava en res més que en el senyor Knightley i en elles mateixes.

4.9. Escena 9: La veritat de la Jane i en Frank

Adaptació: versió 1

De cop i volta, es va descobrir un gran secret: Frank Churchill i Jane Fairfax estaven compromesos en secret des de feia temps! Emma es va sentir enganyada però es va adonar que no estava trista. En realitat, estava contenta per ells. Això la va fer adonar-se que no estava enamorada de Frank, sinó que el senyor Knightley era la persona que més estimava.

Adaptació: versió 2

De cop i volta, es va descobrir un gran secret: Frank Churchill i Jane Fairfax estaven compromesos en secret des de feia temps! L'Emma es va sentir enganyada, però aviat es va adonar que no estava trista. En realitat, es va alegrar per ells. Aquesta revelació la va fer comprendre que no estava enamorada d'en Frank, sinó que el senyor Knightley era la persona que més estimava.

Adaptació: versió 3 i definitiva:

De cop i volta, va sortir a la llum un gran secret: En Frank Churchill i la Jane Fairfax s'havien compromès en secret des de feia temps! L'Emma es va sentir enganyada, però aviat es va adonar que no estava trista. En realitat, es va alegrar per ells. Aquesta revelació la va fer comprendre que no estava enamorada d'en Frank, sinó que el senyor Knightley era la persona que més estimava.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 46 pàgina 483

[...] a però no em facis més preguntes. Quan arribi el moment ho sabràs tot. És una cosa francament inexplicable! Però silenci, silenci!

capítol 46 pàgina 486

Què dirà tothom, quan se sàpiga que en Frank Churchill i la senyoreta Fairfax estan promesos..., no, que han estat promesos des de fa molt de temps? [...] ho van mantenir en secret de tothom [...] em costa de creure. Em pensava que el coneixia. [...] Aquesta notícia m'ocuparà els pensaments durant mig dia, com a mínim, abans que la pugui comprendre del tot.

capítol 46 pàgina 488

[...] -us diré, encara, que hi va haver un període, el principi de la nostra coneixença, durant el qual ell m'agradava i jo estava molt disposada a sentir afecte per ell... No, en realitat en sentia... la cosa sorprenent és, potser, que deixés de sentir-ne. [...] us dic de debò que des de fa un quant temps, com a mínim en els darrers tres mesos, ell no m'ha importat gens. Creieu-me, senyora Weston. És senzillament la veritat.

4.10. Escena 10: Knightley i Emma

Adaptació: versió 1:

Finalment, el senyor Knightley va anar a veure l'Emma i, amb molta sinceritat, li va confessar que l'estimava. Emma es va quedar sorpresa, però molt feliç, perquè en aquell moment es va adonar que ella també l'estimava. Durant tot aquest temps, el senyor Knightley havia estat al seu costat, cuidant-la i estimant-la tal com era, i ara Emma ho veia clar. Ell havia esperat fins a estar segur que ella sentia el mateix per ell, i ara tots dos sabien que estaven fets l'un per l'altre.

Adaptació: versió i definitiva:

Finalment, el senyor Knightley va anar a veure l'Emma i, amb molta sinceritat, li va confessar el seu amor. Ella es va quedar sorpresa, però molt feliç, perquè en aquell moment es va adonar que també l'estimava. Durant tot aquest temps, ell havia estat al seu costat, cuidant-la i estimant-la tal com era, i ara ho veia clarament. Ell havia esperat a estar segur que els sentiments eren mutus, i ara sabien que estaven fets l'un per l'altre.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 49 pàgina 524

Van caminar plegats. Ella estava silenciós. L'Emma li semblava que la mirava sovint, procurant copsar una vista més completa del Seu rostre de la que ella volia oferir-li.

capítol 50 pàgina 539

Ja he anat massa lluny per ocultar-ho. Emma, accepto el teu oferiment... extraordinari com és, l'accepto, i et consulto com a amic. Digues, doncs: és que no tinc cap oportunitat de reeixir? [...]

-Estimadíssima Emma—, perquè sempre seràs la més estimada, per a mi, independentment de com s'acabi aquesta conversa; la meva estimadíssima, la meva adorada Emma. Parla ara i digues que no, si ho has de dir.

L'Emma no va dir res.

capítol 49 pàgina 534

Quan van tornar entrar a casa, ella era la seva Emma, de fet i de paraula.

4.11. Escena 11: Final feliç

Adaptació: versió 1

Poc després, es van casar en una cerimònia molt bonica, envoltats de tots els seus amics. La Harriet, que també hi era present, va trobar la felicitat al costat de Robert Martin, l'home del qual sempre havia estat enamorada. Havia comprès que no necessitava un marit ric per ser feliç. Tothom va celebrar el casament, i els nous esposos van viure feliços, aprenent i estimant-se més cada dia.

Adaptació: versió i definitiva:

Poc després, es van casar gaudint d'una cerimònia molt bonica, envoltats de tots els seus amics. La Harriet, que també hi era present, va trobar la felicitat al costat de Robert Martin, l'home del qual sempre havia estat enamorada. Havia comprès que no necessitava un marit ric per ser feliç. Tothom va celebrar el casament, i els nous esposos van viure feliços, aprenent i estimant-se més cada dia.

Justificació/citació de la novel·la:

capítol 51 pàgina 554

Aquella proposta del senyor Knightley, aquell ple de casar-se i viure a Garfield... Com més hi pensava, més li agradava.

capítol 54 pàgina 582

La Harriet Smith es casa amb en Robert Martin. [...] no és que em faci infeliç, ara com ara, una notícia semblant; és que no me la puc creure. Sembla impossible! no pot ser que vulgueu dir que la Harriet Smith ha acceptat en Robert Martin. No pot ser que ell se li hagi declarat altra vegada.

capítol 55 pàgina 599

El seu casament va ser similar amb molts altres casaments entre dues persones que no se senten atretes per l'ostentació ni l'extravagància [...] la petita colla d'amics autèntics que van presenciar la cerimònia es corresponien exactament amb la felicitat perfecte del matrimoni.

5. IL·LUSTRACIONS

Aquest projecte té com a objectiu analitzar com els nens perceben i representen els referents i estereotips socials a través dels personatges literaris. Per dur a terme l'experiment, vaig adaptar fragments de la novel·la Emma de Jane Austen, amb l'objectiu de fer-lo més accessible als alumnes de sisè de primària. A partir d'aquesta adaptació, vaig proposar un conjunt de preguntes dissenyades per facilitar el procés de creació del dibuix.

Les preguntes plantejades tenen com a finalitat guiar els nens perquè poguessin dibuixar els personatges de manera intuïtiva. Així, pretenia explorar com els nens perceben aquests estereotips a l'hora de representar personatges literaris i com els referents socials influencien la seva creació visual.

En conclusió, vull entendre com els infants utilitzen els seus coneixements culturals per construir imatges de personatges, basades en ideals socials com la bellesa, l'autoritat i la classe social. Els resultats dels dibuixos permetran evidenciar com aquests estereotips influeixen en la percepció dels nens i, en general, com aquests valors es reflecteixen en la seva interpretació del món.

Presentació d'Emma

L'Emma Woodhouse és una noia jove, captivadora, intel·ligent i rica de Highbury, una petita ciutat. Vivia amb el seu pare, un home molt protector. Com que la seva vida era còmoda, sovint intentava emparellar els seus amics. Estava convençuda que sabia què era millor per als altres. Tot i que creia que mai es casaria, era feliç ajudant els altres a trobar l'amor.

Què has de dibuixar:

- Emma: Una noia jove, rica i intel·ligent.
- El seu pare: Un home gran i protector.

Preguntes per ajudar-te a dibuixar:

- Com seria la teva protagonista ideal? (expressió, actitud...)
- Com seria la casa dels teus somnis? (Forma, colors, detalls...)

Per a la creació de la primera escena, vaig demanar que dibuixés una protagonista “ideal”, que havia de ser una noia jove, rica, intel·ligent i captivadora. Per altra banda, havia d’il·lustrar un home gran i protector i finalment com seria la seva casa. És així com l’alumne a partir dels seus referents i estereotips va dibuixar l’escena de la següent manera:

En primer lloc, l’Emma com una noia rossa, amb els cabells llargs i rectes i amb una figura prima i alta. Pel que fa a la roba, la protagonista porta un conjunt de roba rosa, amb una faldilla i una samarreta curta de quadres, combinada amb talons alts i una bossa de marca, concretament CL, que l’autora associa a la riquesa. A més, les arracades daurades remarquen la imatge de luxe i elegància. La postura de l’Emma és delicada, representada amb una mà a la cintura i l’altra alçada agafant la bossa, suggereix una actitud de confiança però també de subtileza. Transmet una imatge refinada, consistent amb el que s’espera d’una jove rica. Pel que fa a l’expressió facial, l’Emma apareix amb un somriure discret i uns ulls grans i blaus. En conjunt, l’Emma es presenta com una figura idealitzada, segons els estàndards tradicionals de bellesa i classe social. De fet, la nena em va confessar que, després de llegir el text, va imaginar l’Emma com una mena de princesa moderna, una imatge que reflecteix perfectament els estereotips d’elegància, riquesa i bellesa.

En segon lloc, el pare d’Emma és representat com un home alt, robust, amb corbata i camisa, que fa pensar en la figura d’un empresari. Aquesta imatge reforça l’estereotip d’un home poderós i de gran autoritat, i al mateix temps, la seva postura i vestimenta reflecteixen una actitud protectora i responsable.

Pel que fa a la casa, l’alumna es va imaginar una mena de castell modern. En el dibuix, va representar una casa gran amb una porta com a element central. La façana de la casa decorada amb plantes que cauen,. A més, té un balconet amb floretes roses, que poden simbolitzar la bellesa, l’elegància i la feminitat. Aquesta representació fa evident la fortuna de la família.

El casament del senyor Weston

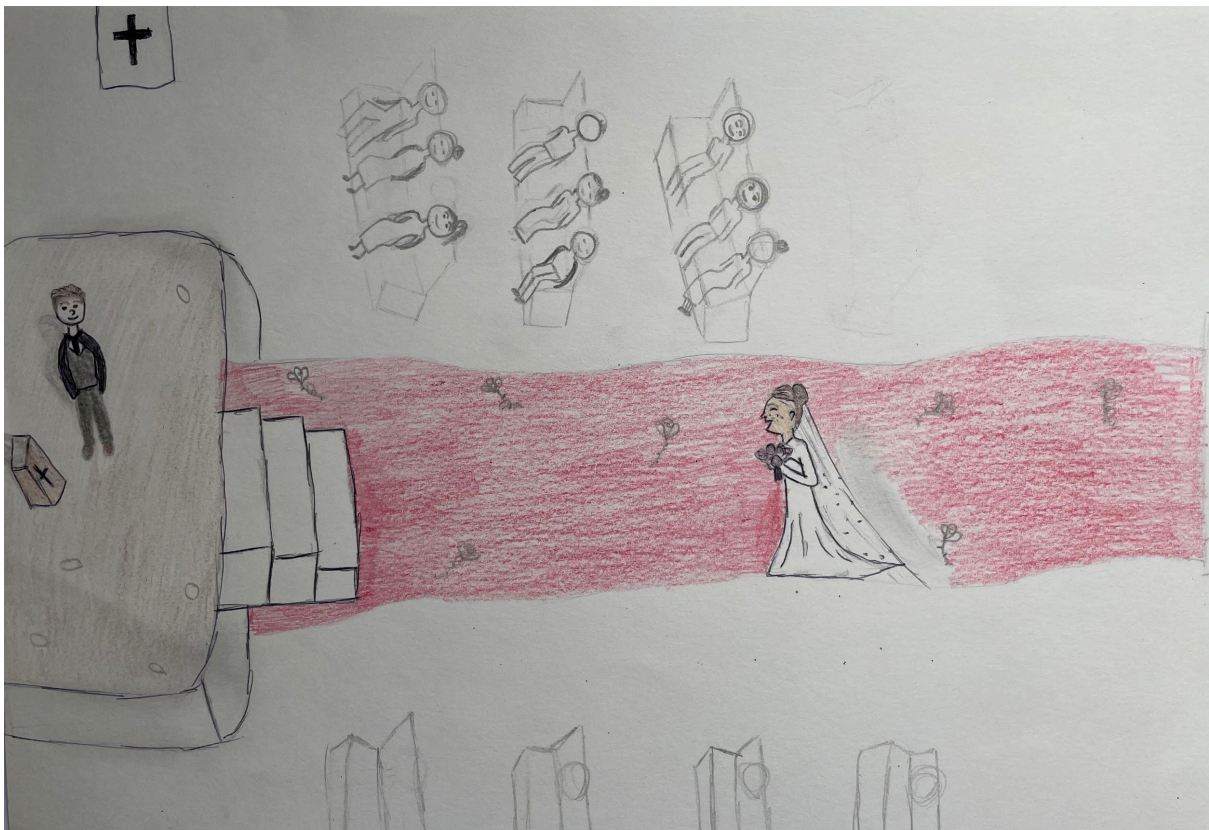
L'Emma estava molt contenta perquè la seva institutriu, la senyoreta Taylor, s'havia casat amb el senyor Weston, un home amable. Estava orgullosa d'haver ajudat en aquesta unió i es va prometre que continuaria buscant parelles per als seus amics. Però el senyor Knightley, un amic sincer i honest, li va advertir que no hauria d'interferir tant en la vida dels altres. Tot i això, l'Emma no el va escoltar. Convençuda que sabia el que feia.

Què has de dibuixar:

- Una cerimònia de casament: Mostra la parella, els convidats i l'ambient de celebració.

Preguntes per ajudar-te a dibuixar:

- Com seria el teu casament ideal? (Vestits, decoració, emocions)
- Què t'agradaria que hi hagués a la cerimònia?

En el dibuix de l'escena 2, es poden identificar diversos elements que reflecteixen les idees de la nena sobre el casament i els seus referents culturals.

La senyora Taylor és clarament el centre d'atenció de la cerimònia. Du un vestit llarg, blanc i elegant, amb una capa que s'arrossega pel terra, cabell recollit i castany. Camina sola pel passadís damunt d'una moqueta vermella plena de roses i amb un ram de flors a les mans. Aquesta representació té relació amb els estereotips tradicionals de la núvia delicada i elegant. Pel que fa al senyor Weston, la seva representació queda en segon pla. Apareix com un personatge secundari, menys elaborat i amb menys detalls. Porta un traje amb corbata, té el cabell curt i marró, i una figura prima. Es mostra somrient i mirant la seva futura esposa mentre l'espera a dalt de l'altar, reflecteix el rol passiu associat en la cerimònia tradicional.

L'espai on transcorre l'acció és una església, amb bancs per als convidats, un altar, i una creu com a símbol central. Aquest escenari evidencia que l'alumna associa el casament amb una celebració religiosa i amb valors tradicionals.

En altres paraules, aquest dibuix mostra com la nena entén el casament des d'una perspectiva influenciada per l'església i on la dona és el focus principals amb un rol d'elegància, delicadesa i bellesa.

Mr. Elton amb Emma i Harriet

Ella tenia un altre pla per la Harriet. Va pensar que en Mr. Elton, un home ric, educat i sempre somrient, seria un marit molt millor que el camperol. L'Emma va començar a portar la Harriet a les trobades socials on també hi havia en Mr. Elton, amb l'esperança que ell es fixés en ella. Però l'Emma no sabia que en Mr. Elton tenia altres plans.

Què has de dibuixar:

- Dibuixa l'Emma presentant a la Harriet al Mr. Elton
- Emma: Una noia jove, rica i intel·ligent.
- Harriet Smith, una noia simpàtica i pobre.
- Mr. Elton, un home ric, educat i sempre somrient.

Preguntes per ajudar-te a dibuixar:

- Com t'imagines a Mr. Elton? (Aspecte, vestimenta)
- Com interactuen Harriet i ell?

En aquesta escena, l'Emma presenta la Harriet al Mr. Elton amb la intenció que ell es fixi en ella. Tot i ser un dibuix senzill, s'hi poden observar alguns estereotips, especialment en la manera com l'alumne ha utilitzat els colors per caracteritzar els personatges.

En primer lloc, el Mr. Elton es mostra de cara amb un somriure, reflectint un home simpàtic i agradable. Va vestit amb roba fosca, que li atorga un aire elegant i formal. En contrast, les dues protagonistes femenines estan representades d'esquena. L'Emma llueix una samarreta rosa i pantalons blaus, amb els cabells rossos, mentre que la Harriet porta una samarreta i pantalons blaus, amb els cabells castanys. És destacable que aquest alumne ha estat el primer a representar les figures femenines amb pantalons, trencant amb la idea habitual de vestir-les amb faldilles o vestits.

Un punt interessant és com l'autor, mentre dibuixava, tenia dubtes sobre com representar l'escena. Em va comentar que els protagonistes podrien ser de moltes maneres i no sabia com traçar-les.

Aparició d'en Frank i la Jane

Poc després, dos joves anomenats Frank Churchill i Jane Fairfax van arribar al poble. En Frank, molt guapo i simpàtic, de seguida va fer bones amistats amb tothom, incloent-hi l'Emma. A ella li encantava parlar i ballar amb ell, i semblava que tenien moltes coses en comú. Va començar a pensar que potser en Frank podria ser un bon marit. Però, a mesura que passava el temps, tenia dubtes sobre ell i les seves intencions.

Mentrestant, la Jane Fairfax, una noia elegant i educada, també es va instal·lar al poble. Tot i que tothom en parlava molt bé, l'Emma no l'apreciava gaire perquè la veia massa perfecta, (segurament fruit de l'enveja). A més, sospitava que entre la Jane i en Frank hi havia un secret. No estava segura de què passava entre ells, però no li agradava.

Què has de dibuixar:

- Frank Churchill i Jane Fairfax parlant amb altres habitants del poble.

Preguntes per ajudar-te a dibuixar:

- Com imagines a Frank? És molt guapo i simpàtic, de seguida va fer bones amistats amb tothom (Aspecte físic, vestimenta, actitud)
- I a Jane? una noia elegant i educada. Tothom en parlava molt bé (Roba, actitud, expressió)
- dibuixa com seria el teu poble preferit

Aquesta imatge representa l'arribada de Frank Churchill i Jane Fairfax al poble. Vaig demanar que s'imaginés un noi simpàtic i una noia educada, aquests havien d'interactuar amb el poble.

En primer lloc, l'entorn és el d'un poble senzill, representat amb cases de formes geomètriques, sostres inclinats i tons suaus. Al fons de l'escena, una multitud d'habitants sembla donar la benvinguda als dos personatges. Tanmateix, el cel amb núvols blaus i suaus crea una atmosfera serena i positiva.

En segon lloc, els personatges de Frank Churchill i Jane Fairfax són el focus principal de l'escena... Ell es representa amb cabells curts i actitud relaxada. La seva postura és recta mentre agafa la mà de Jane. Aquest gest ens produeix proximitat i simpatia, característic del seu caràcter. D'altra banda, ella apareix cuidada, destacant pels seus cabells llargs i la seva roba més detallada, la qual cosa transmet sofisticació. Dit d'una altra manera, és interessant observar la relació entre els personatges, que pot suggereix una connexió especial entre ells. Això ens fa reflexionar sobre l'estereotip d'una relació home-dona. La tendència a enfocar-se en les parelles romàntiques, sense tenir en compte la simple amistat.

El ball amb el senyor Knightley

En el gran ball del poble, un esdeveniment social importantíssim, l'Emma estava ballant amb en Frank Churchill. Tothom els mirava amb admiració. Mentre ballava, va notar que el senyor Knightley la mirava des de la distància amb una mirada atenta i vigilant. Aquest gest li va despertar sentiments inesperats que no havia conegut abans.

Durant la festa, la seva amiga Harriet estava trista perquè ningú la convidava. En un gest de gran amabilitat, el senyor Knightley es va apropar a ella i la va convidar a ballar. Veient aquest acte de bondat, l'Emma va començar a veure'l d'una manera diferent i més especial.

Què has de dibuixar:

- Harriet ballant amb el senyor Knightley en una festa.

Preguntes per ajudar-te a dibuixar:

- Com t'agradaria que fos la roba de la Harriet i de l'Emma? (colors, disseny, amb joies?)
- I senyor Knightley i en Frank? (Aspecte, actitud, emocions)
- Dibuixa com seria un ball perfecte (decoració, música...)

Aquesta escena mostra un moment clau en què el senyor Knightley convida Harriet a ballar.

El dibuix se centra únicament en ells dos mentre ballen. Ella és representada amb una roba elegant: porta tacons vermells, una faldilla curta de color rosa i una samarreta blava. La seva postura transmet una certa inseguretat i timidesa, però alhora alegria pel fet de participar en el ball.

Per la seva banda, el senyor Knightley vesteix formal amb tons foscos i neutres. La seva postura recta transmet amabilitat i confiança, amb la clara intenció de fer que Harriet se senti a gust i còmoda.

La interacció entre els personatges mostra amistat i respecte, a través del gest de donar-se les mans mentre ballen. Ella assumeix un rol de vulnerabilitat, mentre que ell es com un protector generós, reforçant l'estereotip de l'home cavallerós.

A parer meu, el dibuix reflecteix valors tradicionals de gènere. La Harriet com una figura femenina que depèn de la iniciativa d'un altre per integrar-se, mentre que el senyor Knightley encaixa amb el model d'home protector i atent. Aquesta representació respon als ideals tradicionals, però també planteja qüestions sobre com s'entenen i representen els rols masculins i femenins en la societat.

La reconciliació entre Emma i el senyor Knightley

Finalment, el senyor Knightley va anar a veure l'Emma i, amb molta sinceritat, li va confessar el seu amor. Ella es va quedar sorpresa, però molt feliç, perquè en aquell moment es va adonar que també l'estimava. Durant tot aquest temps, ell havia estat al seu costat, cuidant-la i estimant-la tal com era, i ara ho veia clarament. Ell havia esperat a estar segur que els sentiments eren mutus, i ara sabien que estaven fets l'un per l'altre.

Què has de dibuixar:

- Emma i el senyor Knightley confessant-se el seu amor.

Preguntes per ajudar-te a dibuixar:

- Com seria una parella perfecta (Aspecte, vestimenta, actitud)
- Com es sentirien Emma i Knightley en aquest moment? (Emocions, expressió)

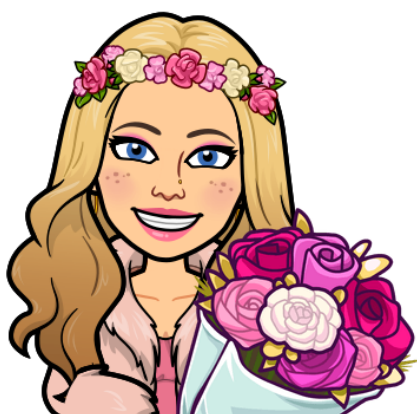
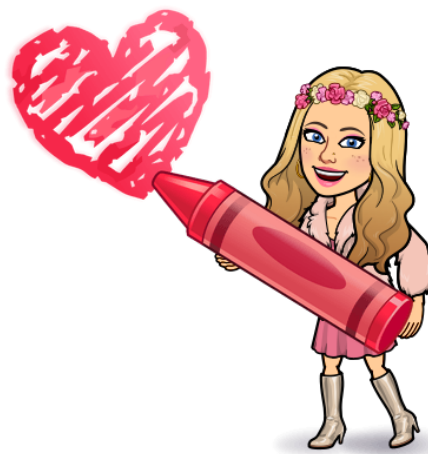
Al centre de la il·lustració es troben els protagonistes, Emma i el senyor Knightley, en un moment d'intimitat. La noia és juvenil, destacant els seus cabells llisos i rossos, una samarreta de color blau cel i un delicat collaret que li aporta elegància. El senyor Knightley, és representat amb una corbata vermella, camisa blanca i una americana fosca. La seva barba poc profunda i els cabells curts i castany reforcen una imatge de maduresa.

Els dos personatges transmeten una forta connexió emocional. Es miren cara a cara, amb afecte. L'escena captura el moment precís en què estan a punt de fer-se un petó.

Pel que fa a l'escenari, juga un paper fonamental. La gran posta de sol, amb tonalitats taronges i grogues del cel, transmet passió i unió. La calidesa sembla envoltar els personatges, simbolitzant l'amor que els uneix i potenciant l'emoció del moment.

5.1. Il·lustració cooperativa

Finalment, amb l'ajuda dels sis alumnes de sisè de primària, vam dissenyar digitalment la imatge de com seria l'Emma Woodhouse i aquest va ser el resultat:

5.2. Conclusions de les il·lustracions

A partir de tots els dibuixos analitzats, arribo a la conclusió que es reforcen diversos estereotips de gènere i classe que s'han arrossegat al llarg del temps.

De manera general, tots els dibuixos relacionen l'ideal femení amb roba de colors càlids i molt detallada, com el rosa o el vermell, que transmet delicadesa i feminitat. Les dones són sovint representades amb cabells llargs i rossos, ulls blaus, figures primes i altes, elements que evocuen un model de bellesa clàssic. Aquesta representació dona peu a pensar que les dones són valorades principalment per la seva aparença, elegància i gràcia, destacant la seva vulnerabilitat o dependència en moltes de les escenes.

En contrast, els homes, associats a qualitats com l'educació, la simpatia i la riquesa, apareixen amb vestimenta fosca, poc elaborada però formal: americanes, camises i corbates. Aquesta prejudici remarca autoritat i un estatus econòmic elevat. A més, les postures masculines sovint denoten confiança, protecció i poder, mentre que les dones tendeixen a aparèixer amb actituds més tímides o dependents.

Un element comú en els dibuixos és la relació desigual entre homes i dones: mentre els homes tenen un rol de protectors. (com el senyor Knightley ballant amb Harriet o confessant el seu amor a Emma), les dones solen aparèixer en rols de vulnerabilitat o esperant ser triades o ajudades (com Harriet dependent d'Emma o acceptant l'ajuda del senyor Knightley).

Finalment, el context social i les diferències de classe també tenen un paper central. Les dones de classe alta (com Emma) són representades amb més atenció, als detalls de la seva roba i actituds més segures, mentre que les de classe baixa (com Harriet) es mostren amb una estètica més senzilla i una postura més insegura. Remarca la idea de les jerarquies socials i la dependència de les dones més humils respecte a les de classes altes.

En conjunt, aquests dibuixos mostren com els estereotips de gènere i classe influeixen en la percepció i representació dels personatges, suggerint una societat amb rols ben definits i tradicionals, però també ofereixen oportunitats per reflexionar sobre aquests valors i com poden evolucionar.

6. CONCLUSIONS

Tot i que han passat més de 200 anys des de la publicació d'*Emma* el 1815, em pregunto si realment hi ha tantes diferències entre la societat que Jane Austen descrivia i la que vivim. En la novel·la, trobem una realitat on les dones no podien ser totalment autònomes, la seva llibertat estava condicionada per normes socials i els seus actes sovint eren jutjats. Tanmateix, aquesta visió s'ha anat diluint amb el temps, gràcies als canvis socials i culturals, avui dia les dones gaudeixen de drets i llibertats que serien impensables en l'època d'Austen.

Però, malgrat els avenços, no puc evitar preguntar-me: Què pensaria Jane Austen de la societat actual? És possible que encara puguem trobar paral·lelismes entre les experiències de les dones del segle XIX i algunes de les situacions que encara vivim. Com judicis socials, expectatives imposades i desigualtats que mantenen viva una obra com *Emma*.

Jane Austen va ser, sens dubte, una autora innovadora que va saber crear una protagonista que desafia els estereotips femenins de la seva època. Emma Woodhouse és una jove amb caràcter independent, crítica amb el seu entorn i disposada a desafiar els convencionalismes. Aquesta figura trenca amb l'ideal de la "donzella discreta", que havia dominat la literatura i les expectatives socials del seu temps. L'Emma no és perfecta: és orgullosa, creguda i sovint irritant, però és aquesta imperfecció el que la fa captivadora i humana, connectant amb el lector d'una manera única.

Austen, doncs, no només va desafiar les normes socials de la seva època, sinó que també va oferir una perspectiva més rica i complexa de la dona, una que continua interpel·lant-nos avui. Podríem dir que Jane Austen, amb el seu enginy i la seva crítica, encara em convida a reflexionar sobre la llibertat, els privilegis i les expectatives que, tot i els canvis, continuen presents en la nostra societat.

7. CONTE

Finalment, com a cloenda del projecte, he digitalitzat les diferents il·lustracions amb l'aplicació Sketches i he afegit el text de la meva adaptació mitjançant l'aplicació Canva. D'aquesta manera, he combinat el text amb els dibuixos.

2 El casament del senyor Weston

Emma estava molt contenta perquè la seva institutriu, la senyoreta Taylor, oferia caçat amb el senyor Weston, un home anallè. Estava orgulllosa d'haver ajudat en aquesta unió i es va prometre que continuaria llucant palleo per ala seva amica. Però el senyor Knightley, un amic aicen i honest, li va advertir que no hauria d'interferir tant en la vida dels altres. Tot i així, Emma no el va escoltar. Conseguida que valia el que feia.

3 Harriet Smith

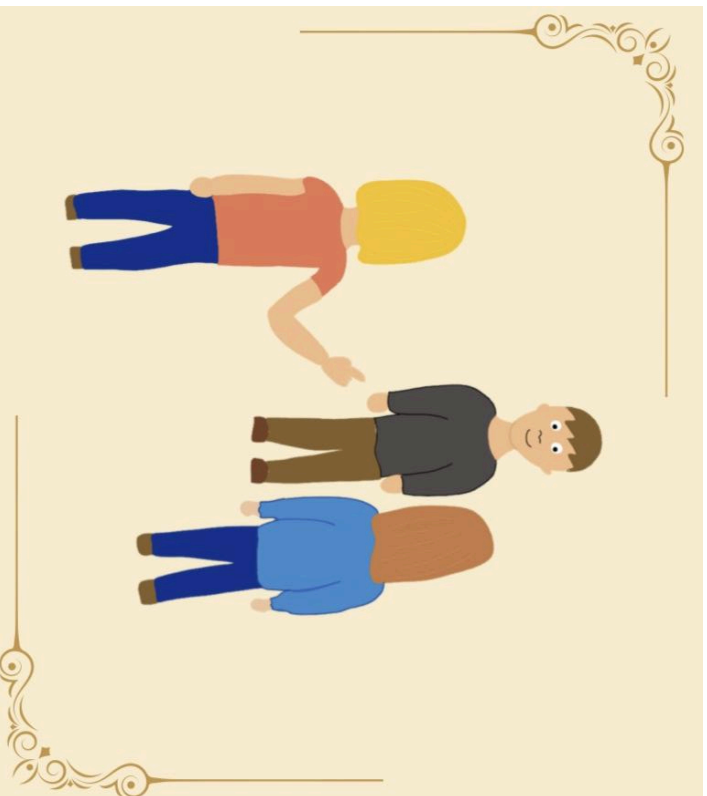

Un dia, va conèixer la Harriet Smith, una noia simpàtica però dorigen humil. Emma, amb bon cor, va decidir ajudar-la a trobar una parella adequada. Poc després, Harriet va rebre una carta d'un granjer anomenat Mr. Martin, qui li proposava matrimoni. Harriet estava molt emocionada, però Emma li va dir que no havia de casar-se amb un camperol, perquè podia aspirar a algo millor. Tot i que a Harriet li agradava, va decidir seguir el consell i va rebutjar la proposta.

4 Mr. Elton amb Emma i Harriet

Ella tenia un altre pla per la Harriet. Va pensar que en Mr. Elton, un home ric, educat i sempre amicent, seria un marit molt millor que el camperol. Emma va començar a portar la Harriet a les trobades socials on també hi havia en Mr. Elton, amb l'esperança que ell es fixés en ella. Però Emma no sabia que en Mr. Elton tenia altres plans.

5 Confecció sempre Elton

Mentre Emma i en Mr Elton viatgaven junta en un carruatge, ell li va confesar que estava molt enamorat d'Emma estava contenta, pensant que parlava de la seva amiga, però va quedar sorpresa en descobrir que, en realitat, es referia a ella! És un sentit molt incòmoda i li va dir que no estava intereçada. Després d'això, va adonar-se que havia comès un error intentant organitzar la vida de la staviet.

6 L'arribada d'en Frank i la Jane

Poc després, dos joves anomenats Frank Churchill i Jane Fairfax van arribar al poble. En Frank, molt guapo i simpàtic, de seguida va fer bones amistats amb tots, incloent-hi Emma. A ella li encantava parlar i ballar amb ell, i semblava que tenien moltes coses en comú. Va començar a pensar que potser en Frank podria ser un bon marit. Però, a mesura que passava el temps, tenia dubtes sobre ell i les seves intencions.

Mentrestant, la Jane Fairfax, una noia elegant i educada, també es va instal·lar al poble. Est i que tot hom en parlava molt bé, Emma no l'apreciava gaire perquè la veia massa perfecta, (segurament fruit de l'enveja). A més, sospitava que entre la Jane i en Frank hi havia un secret. No estava segura de què passava entre ells, però no li agradava.

7 El ball

En el gran ball del poble, un esdeveniment social importantíssim, Emma estava ballant amb el Frank Churchill. Totam els mirava amb admiració: Mentre ballava, va notar que el senyor Knightley la mirava des de la distància amb una mirada atenta i vigilant. Aquest gest li va despertar sentiments inesperats que no havia conegut abans.

Durant la festa, la seva amiga Harriet estava triada perquè mirgué la convidada. En un gest de gran amabilitat, el senyor Knightley es va apropar a ella i la va convidar a ballar. Veient aquest acte de bondat, Emma va començar a veure el diuà manera diferent i més especial.

8 Falses esperances

Després del ball, la Harriet va confesar a la seva amiga que estava enamorada del senyor Knightley. Emma es va quedar localadada i una mica preocupada, ja que, no volia que la seva amiga es fes falses esperances. Li més, va començar a adonar-se que potser ella mateixa sentia alguna cosa especial per ell també, però no valia com geatonar-ho.

9 La veritat de la Jane i en Frank

De cop i volta, va sortir a la llum un gran secret. En Frank Churchill i la Jane Fairfax s'havien compromès en secret des de feia temps! Emma es va sentir enganyada, però aviat es va adonar que no estava triada. En realitat, es va alegrar per ella. Aquesta revelació la va fer comprendre que no estava enamorada d'en Frank, sinó que el senyor Knightley era la persona que més estimava.

10

Knightley i Emma

Finalment, el senyor Knightley va anar a veure Emma i amb molta sinceritat li va confessar el seu amor. Ella es va quedar sorpresa, però molt feliç, perquè en aquell moment es va adonar que també l'estimava. Durant tot aquest temps, ell havia estat al seu costat, cuidant-la i estimant-la tal com era, i ara ho veia clarament. Ell havia esperat a estar segur que els sentiments eren mutus, i ara sabia que estaven fets l'un per l'altre.

11

Final Felix

Poc després, es van casar gaudint d'una cerimònia molt bonica, envoltats de tota els seus amics. Ja havien, que també hi era present, va trobar la felicitat al costat de Robert Martin, l'home del qual sempre havia estat enamorada. Havia comprès que no necessitava un marit ric per ser feliç. John va celebrar el casament i els nous esposos van viure feliços, aprenent i estimant-se més cada dia.

8. AGRAÏMENTS

En primer lloc, aquest treball ha estat per a mi una experiència molt enriquidora i gratificant, que no només m'ha permès aprendre, sinó també gaudir durant tot el procés.

En segon lloc, vull donar les gràcies a l'escola per haver-me facilitat els recursos necessaris i per oferir-me suport al llarg de tot el projecte. També vull expressar el meu agraïment a la meva família i als meus amics, que sempre han estat al meu costat, donant-me ànims i confiança en cada pas d'aquest camí.

9. FONTS DE CONSULTA

- Pàgina web:**(n.d.). Wikipedia. Retrieved April 20, 2024, from <https://blocs.xtec.cat/historia4eso/files/2014/03/Grup-4-La-dona-del-segle-XIX.pdf>
- Pàgina web:**(n.d.). Wikipedia. Retrieved May 8, 2024, from <https://www.timetoast.com/timelines/escritoras-mas-representativas-de-la-literatura-u>
- Pàgina web:**niversal-hasta-el-siglo-xix
(n.d.). Wikipedia. Retrieved May 11, 2024, from https://moodle.escolagem.cat/pluginfile.php/24715/mod_resource/content/1/5%20c%C3%A8ntims%20sobre%20el%20Realisme%20i%20el%20Naturalisme.pdf
- Pàgina web:**Austen, J. (n.d.). *Anexo:Cronología de Jane Austen*. Wikipedia. Retrieved May 17, 2024, from https://es.wikipedia.org/wiki/Anexo:Cronolog%C3%ADa_de_Jane_Austen
- Pàgina web:** Austen, J. (n.d.). *Jane Austen: Vida y obra para estudiantes curiosos*. StudySmarter ES. Retrieved May 18, 2024, from <https://www.studysmarter.es/resumenes/literatura/novelistas/jane-austen/>
- Pàgina web:** *Austen on Screen* » JASNA. (n.d.). Jane Austen Society of North America. Retrieved June 12, 2024, from <https://jasna.org/austen/screen/>
- Pàgina web:** *Caspar David Friedrich*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved April 14, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/Caspar_David_Friedrich
- Pàgina web:** *Deixar de banda els prejudicis i els estereotips en l'educació*. (2019, January 30). El Blog – Andana Editorial. Retrieved April 11, 2024, from <https://blog.andana.net/ca/2019/01/30/deixar-de-banda-els-prejudicis-i-els-estereotips-en-leducacio/>
- Pàgina web:** *8 escritoras del siglo XIX: cuando escribir no era cosa de chicas – VEIN Magazine*. (2020, August 13). VEIN Magazine. Retrieved May 10, 2024, from <https://vein.es/8-escritoras-del-siglo-xix-cuando-escribir-no-era-cosa-de-chicas/>
- Pàgina web:**El segle XIX: el Romanticisme. (n.d.). <https://educaciodigital.cat/ioc-batx/moodle/mod/book/tool/print/index.php?id=6702#ch3970>
- Pàgina web:** *El vagó de tercera classe*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved May 11, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/El_vag%C3%B3_de_tercera_classe
- Pàgina web:**Eyre, J., & Scott, W. (n.d.). *Família Brontë*. Wikipedia. Retrieved May 10, 2024, from https://es.wikipedia.org/wiki/Familia_Bront%C3%AB

- Pàgina web:** *Jane Austen*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved May 17, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/Jane_Austen
- Pàgina web:** *Jane Austen*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved June 12, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/Jane_Austen#Filmografia
- Pàgina web:** Jara, F. (2016, June 6). *La singular vida de la mujer que se disfrazó de hombre para poder escribir*. Infobae. Retrieved May 8, 2024, from <https://www.infobae.com/sociedad/2016/06/06/la-singular-vida-de-la-mujer-que-se-disfrazo-de-hombre-para-poder-escribir/>
- Pàgina web:** *Joseph Mallord William Turner*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved April 14, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/Joseph_Mallord_William_Turner
- Pàgina web:** *La dona al segle XIX – LITERATURA EN XARXA*. (2012, March 13). literatura en xarxa. Retrieved April 19, 2024, from <https://literaturadospuntzero.wordpress.com/2012/03/13/la-dona-al-segle-xix/>
- Pàgina web:** *La llibertat guiant el poble*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved April 14, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/La_Llibertat_guiant_el_poble
- Mary Wollstonecraft**. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved May 10, 2024, from https://ca.wikipedia.org/wiki/Mary_Wollstonecraft
- Pàgina web:** Meana, S. (2021, December 15). *A favor de una Jane Austen feminista - fronterad*. FronteraD. Retrieved May 18, 2024, from <https://www.fronterad.com/a-favor-de-una-jane-austen-feminista-2/>
- Pàgina web:** Michell, R. (n.d.). *EVERY Jane Austen adaptation*. IMDb. Retrieved June 12, 2024, from <https://www.imdb.com/list/ls000175242/>
- Pàgina web:** Naboya, J. (2022, August 17). *The Complete List of Jane Austen TV Adaptations*. TVShowPilot. Retrieved June 12, 2024, from <https://tvshowpilot.com/fun-posts/jane-austen-tv-adaptations/>
- Pàgina web:** Ortiz, M. (n.d.). *Naturalismo: qué es, características y representantes del movimiento*. Cultura Genial. Retrieved May 11, 2024, from <https://www.culturagenial.com/es/naturalismo/>
- Pàgina web:** *Primera Revolución Industrial: De la agricultura a la fabricación*. (2018, October 31). Sebastian Brau. Retrieved April 14, 2024, from <https://sebastianbrau.com/primera-revolucion-industrial-de-la-agricultura-la-fabricacion/>
- Pàgina web:** Ray, A., Bachrach, E., & Owens, R. (2020, August 13). *8 escritoras del siglo XIX: cuando escribir no era cosa de chicas – VEIN Magazine*. VEIN Magazine.

Retrieved May 8, 2024, from
<https://vein.es/8-escriptoras-del-siglo-xix-cuando-escribir-no-era-cosa-de-chicas/>

Pàgina web: *Segle XIX*. (n.d.). Viquipèdia. Retrieved April 11, 2024, from
https://ca.wikipedia.org/wiki/Segle_XIX

Pàgina web: Turner, J. (n.d.). *30 Best Jmw Turner Quotes With Image*. Bookey. Retrieved April 19, 2024, from <https://www.bookey.app/quote-author/jmw-turner>

Pàgina web: Turner, W. (n.d.). *Las Mejores 30 Frases De William Turner Con Foto*. Bookey. Retrieved April 19, 2024, from <https://www.bookey.app/es/quote-author/william-turner>

Llibre: Llorca, Vicenç. *Literatura universal: Batxillerat. Matèries variables tipificades*. Castellnou, 1999.